

per una escola pública, valenciana, democràtica, laica i de qualitat

El Parlament haurà d'esmenar els punts més regressius del projecte de Llei d'Educació

Un ampli ventall d'organitzacions, entre elles la Confederació STEs-i, a la qual pertany STEPV, ha qualificat el projecte de Llei d'Educació (LOE) de "decebedor i insuficient", perquè no és el projecte de reforma educativa que s'esperava d'un Govern progressista, ni és el projecte amb el qual es pot enfortir l'Escola Pública. "Després del pas per la Comissió d'Educació del Congrés", afirmen aquestes organitzacions progressistes, "el projecte de llei ha empitjorat". Amb un Govern a la defensiva, el Partit Socialista i alguns dels seus socis no han resistit les pressions de la dreta educativa i social i han modificat negativament el projecte de llei.

Les plataformes, en les quals treballen els STEs juntament amb altres organitzacions, insistiran, abans i després de les mobilitzacions del 14 de desembre, perquè el tràmit parlamentari del projecte incorpore esmenes que permeten avançar cap a una reforma progressista, que permeta aprofundir en un model d'escola, on l'ensenyament públic siga l'eix vertebrador del sistema, el que exigeix que les administracions li atorguen una atenció prioritària.

El Sindicat reivindica que la inversió en educació s'equipare en aquesta legislatura amb la mitjana europea, i que arregle la mesura més efectiva per a reduir el fracàs escolar: la dis-

minució del nombre d'alumnes per aula. Igualment, la llei hauria de contemplar l'increment del temps específic destinat a la funció tutorial i recuperar el sistema d'elecció democràtica dels equips directius com factor de qualitat i millora de la participació. Finalment, cal que l'ensenyament voluntari de la religió es faça fora de l'escola.

Pel que fa al professorat, el gran ignorant de la LOE, ha de disposar d'un sistema d'incentius salarials generalitzable a tot el col·lectiu. Cal regular la reducció de les hores lectives del professorat major de 55 anys, mantenint les seues retribucions. S'ha d'acabar amb la precarietat en l'ocupació, i contemplar

l'accés diferenciat per als interins. La càrrega horària de les assignatures de Plàstica, Música, Tecnologia i Informàtica s'ha de mantenir. Finalment s'ha de contemplar la jubilació anticipada amb caràcter indefinit, també per als docents que cotitzen a la Seguretat Social.

El projecte de Llei es tramitarà primer en el Congrés i després en el Senat. Això significa que els continguts actuals podrien experimentar encara més regressions. Per això, les mobilitzacions del 14 de desembre en defensa de l'Escola Pública són l'inici d'un procés que el Sindicat es compromet a seguir impulsant.

Pàgines centrals

Pàgina 4

Plans de pensions: el que es diu i el que es calla

Pàgina 5

Anàlisi dels Pressuposts d'Educació 2006

Pàgina 7

El professorat interí davant la Llei d'Educació

Pàgina 8

La reforma de la Llei d'Universitats

Pàgina 9

Entrevista amb Alejandro Mayordomo

Pàgina 10

MEC i Conselleria pro- voquen desori- entació en el sector de priva-

Pàgina 13

DEBAT OBERT

Sobre l'anomenada 'violència escolar'

L'all...

Per a alguns mitjans de comunicació audiovisuals, que es dediquen a promoure continguts violents que atempten contra els drets humans bàsics.

...i l'oli

Per al veïnat del barri de Patraix, de València, i per a totes i tots els que exigeixen viure en un País Valencià més net i respectuós amb el medi ambient.

Els sindicats diuen que cal recuperar el poder adquisitiu

Distintes organitzacions sindicals han protestat conjuntament enfront del Ministeri d'Administracions Públiques i de la Generalitat per les actituds antidemocràtiques de les administracions en la negociació col·lectiva. Els sindicats denuncien la pèrdua de poder adquisitiu en 2006, l'alta precarietat laboral i els processos privatitzadors en els serveis públics. Els acords signats, en l'àmbit estatal i al País Valencià, preveuen increments salarials que no compensen els efec-

tes de la inflació i, a més, creen un nou element salarial diferit, mitjançant les aportacions a plans de pensions. Els sindicats critiquen la centralització de la negociació col·lectiva, que amb la reforma de la Llei 9/1987, pretén deixar sense capacitat de negociació a organitzacions de caràcter sectorial o territorial que conjuntament representen més del 50% del personal empleat públic.

Pàgina 4

Hem llegit

La LOE desde Vallecas

Suele ser verdad que las cosas son "del color del cristal con que se miran". Y suele influir el metro cuadrado desde el que uno alza la vista para mirar.

En el Puente y la Villa de Vallecas en el curso 2004-2005 se escolarizaron 41.158 alumnos en los tramos de escuelas infantiles, primaria, secundaria y bachillerato. De ellos, el 58% se matriculó en la escuela pública, y el 42% en la privada concertada.

Cualificando esta población escolar, debe saberse que, de un total de 1.782 alumnos de etnia gitana, el 81% estaban matriculados en la escuela pública, frente al 19% en la privada concertada; de 4.313 inmigrantes, el 72% en la pública, frente al 28% en la concertada; de 607 alumnos de integración (con alguna deficiencia de diferente signo), el 81% en la pública, frente al 19% en la privada concertada. Que cada uno en su barrio o ciudad haga sus estadísticas y saque sus conclusiones.

Los centros privados concertados pertenecen en su mayoría a entidades religiosas (Tajamar, del Opus Dei; congregaciones religiosas varias); una cooperativa, una asociación cultural, empresarios privados diferentes. No es secreto afirmar que a los centros privados concertados, aquí y en cualquier otro lugar, acuden los hijos de familias con nivel económico más desahogado.

¿Qué pasará si triunfa la actual LOE? Que se corregirá un poco, no mucho, la deriva en que los anteriores Gobiernos del PP metieron a la escuela pública, a favor de la privada. Hace falta que esta ley privilegie de verdad a la escuela pública,

porque acoge a más ciudadanos y, en una proporción alarmante, a ciudadanos con mayores necesidades económicas, sociales y personales. Repartir por igual sería radicalmente injusto. Lo justo es dar más recursos a los que carecen de posibilidades.

¿Y si ganaran las tesis de los manifestantes del sábado 12? Se acentuaría la deriva perversa para convertir la escuela pública en el gueto de los ciudadanos con mayores dificultades de todo tipo. ¡Dios y la democracia nos libren de las intenciones de los manifestantes del sábado 12!

El Gobierno de la Comunidad de Madrid lo tiene claro para 2006: las inversiones a favor de la privada, tal como se ha hecho público en un debate reciente en la Asamblea de Madrid, se incrementan en un 17%, frente al 7% de incremento las que van a favor de la pública. ¡Serán! Ni siquiera reuniéndose la Asamblea de Madrid en Vallecas han adquirido sensibilidad para estos temas. Claro, la presidenta y muchos otros estaban en la manifestación del sábado 12.

Y ustedes, señores obispos, ¿a favor de quién? Que estén a favor de la concertada, sin restricciones, es demasiado notorio. Pero ¿nada más? Vaya papelón, para los que pretenden seguir creyendo.

Antonio Albarrán Cano
(Cartas al director. El País 19/11/2005)

Editorial

L'Estatut del professorat

La negociació de l'Estatut de la Funció Pública Docent s'ha iniciat. El passat 16 de novembre es va reunir el grup de treball de la Mesa Sectorial d'Educació del Ministeri d'Educació per fixar la metodologia i el calendari de la negociació. L'objectiu del MECD és tindre la tancada abans de l'estiu de 2006.

Els temes de negociació que planteja el MECD són: delimitació de l'actuació de l'Estat tenint en compte les seues competències educatives; classificació del personal docent de les administracions educatives; estructura i organització de la funció pública docent; selecció del funcionari docent; procediment de provisió dels llocs de treball; carrera professional; situacions administratives del funcionari docent; adquisició i pèrdua de la condició de funcionari/a i drets i deures del professorat.

Cal destacar la importància de la negociació de l'Estatut per que en ell s'han de fixar les normes i les condicions laborals bàsiques del professorat.

Fins ara l'únic marc normatiu de referència va ser l'Estatut del Magisteri del 1948 i calia una nova norma que s'adaptara als nous temps. En els últims anys han estat diversos els intents. La proposta han eixit tant dels governs del PP com del PSOE. D'aquest partir és la proposta més completa i discutida, l'Estatut del Professorat de Maravall (1986), conegut per les grans mobilitzacions que va provocar la proposta de carrera docent que incloïa i que finalment

va ser retirat.

Ara, però, la negociació estarà condicionada per les disposicions de la Llei d'Educació que afecten al professorat en temes com: ingrés a la funció pública docent, estructura dels cossos, mobilitat... i per la negociació de l'Estatut Bàsic de la Funció Pública, que regularà les condicions generals de les empleades i empleats públics.

També comptem amb una nova situació creada pel procés de transferències educatives, ara en mans de les comunitats autònomes.

La Confederació d'STES aposta per un Estatut Docent de mínims, un estatut bàsic, que arregle les condicions generals i que deixi en mans de les Comunitats Autònomes la seua concreció i les facultats per dissenyar polítiques pròpies en matèria de personal docent. En eixe sentit, cal que tinga el màxim consens. S'hauria d'acordar entre el MECD, les CCAA i les organitzacions sindicals representatives, sense exclusions.

En tot cas, l'objectiu del Sindicat és que aquesta negociació serveixa per dignificar la tasca docent i millorar les condicions de treball del professorat. Cal una modificació de l'actual sistema retributiu per adaptar-lo a les noves necessitats del sistema educatiu, superar les divisions salarials artificials actuals i millorar-lo substancialment. La nostra reivindicació no és extemporànea ni utòpica. Com a mostra, en el sector sanitari s'està implantant una carrera sanità-

ria per part de cada Comunitat Autònoma que suposa, en la major part dels casos, augmentos salarials significatius. En el nostre cas, l'esborrany presentat per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat Valenciana fixa un augment anual que parteix de 3000 € (grau I) i arriba a 12.000 € (grau IV) a cobrar pel personal del grup A (licenciats sanitaris) i del 65% d'eixa quantitat per al personal del grup B (diplomats sanitaris). És a dir, les Administracions sanitàries estan impulsant una carrera sanitària amb una aportació important de diners. Per contra, el MECD i els sindicats ANPE, CCOO, UGT, CSIF, SAP i USO han signat un document que suposa un augment retributiu "ridícul" en comparació al sector sanitari.

El Sindicat també aposta per incloure altres temes, com la salut laboral i seguretat en el lloc de treball, que s'ha d'arreglar com a principi general i amb respecte amb les obligacions que la legislació vigent fixa.

D'altres assumptes que hauria d'abastar, els referits a la mobilitat entre cossos docents -que volem per concurs de mèrits-, la mobilitat geogràfica, els drets del professorat o les jubilacions.

En definitiva, la negociació que ara s'obri es força important i a la que dedicarem -en l'acció sindical i en aquestes pàgines- una especial atenció, participant, fins i tot, en la comissió negociadora de la Confederació d'STES-Intersindical.

El morter

De la LODE a la LOE. Per un plat de lletilles

Joan Blanco Paz

En els anys huitanta José Mª Maravall, aleshores ministre socialista d'Educació, impulsava la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE). La Llei assegurava el finançament dels centres educatius privats mitjançant el règimen de concerts. Sota el lema "llibertat de l'ensenyament", es va produir una enorme mobilització auspiciada per la dreta social i política. S'anunciaven calamitats per als centres privats, però la realitat esdevingué molt més grata i la concertació assegurà el finançament dels centres i amb el pas del temps l'extensió i creixement continu. Els titulars (patrons) dels centres privats, majoritàriament religiosos, guanyarem a més del finançament, el conjunt d'atribucions que qualsevol empresari ostenta sobre la seua empresa. Garantia de i limitació de deures.

Vint anys després, ara amb la LOE, torna a repetir-se la jugada, amb els mateixos jugadors i escenari. També tenim un ministeri socialista (si bé no amb la majoria absoluta de 1982) i un projecte de llei que no posa en qüestió la doble xarxa de centres sostinguts amb fons públics, ni questiona el mecanisme habituals del seu funcionament. Al contrari, augmenta els recursos de l'ensenyament privat i equipara els seus recursos amb els de la xarxa pública. I, tanmateix, la mobilització torna a repetir-se. Ara, fins i tot les sotanes purpurades ocupen el carrer.

Que volen ara?

La barreja d'organitzacions que promouen la mobilització se refugia darrere de diferents interessos, des de l'odi visceral al PSOE, fins a la defensa de determinats col·lectius. Però la idea majoritària és la de sempre, més i millors recursos per a l'empresa privada a canvi de menys i més diluïts controls de la seua tasca.

I ara, com fa vint anys, el govern no s'atreuix a defensar els seus compromisos amb l'escola pública. I els problemes del passat, s'agreguen. I la dreta sap que el PSOE no s'atreuix a enfrontar-se. Per això, mentre uns mantenen l'amenaça, els altres preparen el saquet.

l'esquerra social?

Una part important de l'esquerra està de vacances o mira cap a un altre costat. Per sota, la impotència de la seua militància que no s'acaba de creure que les seues organitza-

cions no els convoquen a defensar els seus principis ideològics vitals. I no només el partit en el poder, si no tot un seguit d'organitzacions representatives dels treballadors i les treballadores de l'ensenyament, de pares i mares, de la societat...

En nom d'un suposat pacte per l'educació que donarà estabilitat al sistema, la majoria d'organitzacions progressistes valoren "raonablement positiu" el pacte polític assolit en una setmana del més de novembre. Fins i tot algunes organitzacions, incomprensiblement, se presten disposades a fer-se l'harakiri front a altres organitzacions de la dreta sindical o social. Per no parlar d'un any treballant per una llei que, d'acord amb els compromisos electorals del PSOE, havia de servir per fer de l'ensenyament públic l'eix del sistema educatiu. Un any de debats, de propostes en el Consell Escolar de l'Estat, amb el MECD, amb els grups parlamentaris i en una setmana quasi tot s'esfuma. I tot el món tan content.

Finançament directe i finançament paral·lel; admissió de l'alumnat; concertació de trams no obligatoris; augment de ràtios; renúncia a la laïcitat... tot s'ignora.

Només la situació de crispació política explica tanta renúncia. Al final l'ensenyament "pagarà" els suposats vidres trencats per la reforma constitucional, els estatuts, la situació d'Euskadi. Pensen que cal reduir l'enfrontament. La crispació passarà, però els seus efectes en l'escola pública romandran.

l'el professorat?

Malgrat les declaracions voluptuoses sobre el gran paper del professorat en la nova llei, el cas és que aquest és el gran absent. Una llei és una bona ocasió per millorar el sistema educatiu, però també per millorar les condicions dels professionals que dia a dia asseguren el seu funcionament. El resultat, molt de fum i pocs compromisos. I el professorat de la privada, pitjor considerat.

En aquestes condicions els 60 euros compromesos, que sempre seran benvinguts, no deixen de ser un plat de lletilles.

El mateix plat de lletilles que l'escola pública haurà de pagar. Pau i estabilitat al sistema educatiu? Ja veurem. Ja sabem que són insaciables. I també sabem que Roma...

STEPVA INTERSINDICAL
VALENCIANA

Sindicat de Treballadors i Treballadores
de l'Ensenyament del País Valencià

Allioli 190 desembre 2005

SINDICAT DE TREBALLADORES I TREBALLADORS DE L'ENSENYAMENT
DEL PAÍS VALENCIÀ - INTERSINDICAL VALENCIANA

Director Joan Blanco **Cap de Redacció** Rafa Miralles **Producció** Pep Ruiz
Redacció Voro Benavent, Manolo Cabanillas, Miquel Calatayud, Rosa Clement, Santiago Estañán, Adel Francés, Xelo García, Encarna García, Jaume Llopis, Vicent Mauri, Juan Miguel Muñoz, Joan Pérez, Augusto Serrano, Paco Tortosa
Disseny Jordi Boluda
Administració, Redacció i Publicitat Juan de Mena, 18, baix. 46008 València. Tel. 963919147. Fax: 963924334. allioli.stepv@intersindical.org - www.intersindical.org/stepv **Imprimeix** Bronte Graf, SL. Cullerers, 18. Alaquàs. Tel. 961515017 **Tiratge** 15.000 exemplars. **ISSN** 1576-0197
Dipòsit Legal V-1454-1981. F.C. 46/075

Alacant Glorieta P. Vicente Mogica, 5, 12^a. CP 03005. Tel. 965985165
Alcoi Jordi de Sant Jordi, 16, bxs. CP 03804. Tel. 966540602
Alzira Av. Luis Suñer, 28, 4t, p.16 CP 46600. Tel. 962400221
Castelló Marqués de Valverde, 8 CP 12003. Tel. 964269094
Elx Maximilià Thous, 121 CP 03204. Tel. 966225616
Gandia Sant Pasqual, 13, 1^a, dta. CP 46700. Tel. 962950754
València Juan de Mena, 18, bxs. CP 46008. Tel. 963919147
Benicarló Plaça de l'Ajuntament, 3 CP 12580. Tel. 964465282
Xàtiva Portal del Lleó, 8, 2^a CP 46800. Tel. 962283067

Pa i Roses

Aules amb diferències

Maria Lozano Estivalis

ELS mitjans de comunicació solen acollir de grat notícies que tendeixen a subratllar les característiques diferencials en el pensament i comportament dels homes i les dones. Òbviament la simplificació d'aquest tipus d'informacions acaba donant per bona l'argumentació sobre la naturalitat i universalitat d'unes suposades diferències. De fet, encara que hi ha iniciatives polítiques i teòriques que qüestionen la tendència a desplaçar la reflexió i l'acció entorn de la igualtat entre els éssers humans en favor d'una sacralització de la diferència, aquestes no apareixen en l'agenda dels mitjans. Últimament sembla que hi ha un interès especial per part d'alguna premsa d'aportar opinions i dades que recomanen la segregació de les aules en funció del sexe. Autors i autores de molt diversa procedència afirmen que la separació entre xiquets i xiquetes és la millor opció per a garantir un adequat desenvolupament psicopedagògic així com per a assegurar en un futur una autèntica igualtat d'oportunitats.

Em preocupa tanta insistència. No em preocuparia si fóra possible trobar un espai per al debat públic ja que tant l'experiència en les aules, com la discussió teòrica sobre la lluita per la igualtat i el respecte a la diferència, exigeixen aqueix esforç. Però crec que no és el cas quan, a les limitacions que he assenyalat adés, se suma l'escassa valoració i nul·la especialització que sobre temes de pedagogia i educació existeix entre molts i moltes periodistes. Si no hi ha anàlisi ni discussió, si no es contextualitzen aquests tipus d'estudis i no hi ha consciència en els mitjans que la reducció i la provocació poden implicar una reculada en importants conquestes socials, es tracta d'una cosa molt més perillosa que la simple anècdota. Dins d'aquest espectacle esbiaixat, la segregació no és defensada només des d'ideologies conservadores sinó que també s'arrellega en àmbits progressistes. Algunes autores pròximes al feminisme de la diferència, per exemple, defensen aquesta mesura com una estratègia per a crear noves relacions humanes i socials que permeten una veritable transformació cultural.

A banda del discurs mediàtic, m'agradaria fer unes preguntes als qui aposten, des de l'esquerra i el feminisme, per aquestes estratègies. Com educar en la igualtat des del respecte de la subjectivitat i la diferència si no hi ha reconeixement mutu des d'una interacció constant i efectiva? Com incloem en aquesta aposta les altres diferències que inclouen trets ètnics, culturals o derivats d'un origen divers? Com fer de l'aula un espai compromès amb la justícia i la transformació dels sistemes de dominació i poder si la desvinculem precisament de la diversitat? Si de mi depengueren, els mitjans haurien d'abordar aquests dubtes. En tant que depenga de mi, seguiré preguntant.

A la porta de l'aula

Més sobre jocs digitals

Carme Miquel

ESTADÍSTIQUES recents ens diuen que entre la població adolescent ha disminuït la mitjana de temps de permanència davant de la televisió. Només (només?) dues hores i mitja diàries enfront de les tres hores i mitja de fa uns anys. La causa? Doncs que compaginem la pantalla televisiva amb altres pantalles: el mòbil, la consola de joc, l'ordinador... Som en l'era digital, ja ho sabem, i ens trobem davant d'un llenguatge nou, una cultura nova i uns valors nous. En som conscients els pares i mares i les persones del món de l'educació?

El debat encetat sobre aquesta qüestió encara és tímid i moltes vegades no tenim resposta davant de si tot aqueix món tecnològic a l'abast dels infants i adolescents és bo o és dolent, perquè la major part de persones adultes desconeixem les característiques de tot l'entramat digital i se'ns fa difícil jutjar-lo. Però el que no ignorem és que aquest nou sistema de comunicació i d'oci té una repercussió gran i directa entre els joves. Per tant, hauriem de fer un esforç per conèixer-lo i jutjar-lo.

D'opinions d'experts n'hi ha per a tots els gustos. Si ens centrem en la pràctica dels videojocs, alguns manifesten que afavoreix el desenvolupament de moltes capacitats com la percepció, la coordinació oculomaneu, la memòria..., els jocs de simulació —diuen— afavoreixen la socialització i la capacitat de decidir. Sense oblidar que l'ús pedagògic dels mitjans digitals és molt efectiu.

Però hi ha altres visions negatives sobre la influència dels jocs digitals que, precisament, els atribueixen disfuncions en les aptituds cognitives, alhora que diuen que afavoreixen l'aïllament i l'addicció, les conductes sedentàries i una certa ansietat. Sobretot, es critica el contingut i els models que transmeten la majoria de videojocs. I és cert. Si fem una mirada ràpida als que hi ha exposats a les botigues i als que els xiquets utilitzen en els llocs d'oci, ens adonem que n'hi ha molts que contenen una gran quantitat i intensitat de violència i de components racistes i sexistes. Hi ha fins i tot jocs summament execrables com el que vaig explicar en el número anterior, titulat *Matar al terrorista*, o el que consisteix a realitzar assetjament escolar. I fins i tot, n'hi ha un —no sé si ja retirat del mercat— que reproduïa una execució en la cadira elèctrica. És un fet comprovat que el 90% dels videojocs més venuts als EUA són de contingut violent, on es recompensen amb punts les actituds agressives i es justifica l'assassinat.

Però, amb tot, hi ha un fet inqüestionable. Tots els mitjans són bons o dolents segons l'ús que se'n faça. L'abús dels videojocs, dels mòbils i d'Internet, així com de la televisió, sempre serà negatiu. La mala selecció dels continguts, també. En definitiva, el tema requereix un tractament i un debat social des del punt de vista educatiu global. El problema és que el mercat d'aquest món digital és aclaparador i amb freqüència supera les possibilitats de conèixer-lo a temps per poder seleccionar i actuar en conseqüència. Caldrien, per tant, grups d'educadors en aquestes matèries que formaren, orientaren i ajudaren pares i mestres en la tasca que, per manca de temps i de coneixements previs, no podem fer tots sols.

Des de el sud valencià

Resposta als conflictes: continent i contingut

Tudi Torró

SI preguntem a qualsevol membre de la comunitat educativa de qualsevol centre escolar què li preocupa més a nivell escolar, la majoria respondrà la violència escolar, la conflictivitat en les aules, l'assetjament entre els estudiants. I això, per què?, per què es presta atenció ara a un problema que ha existit sempre?, per què és notícia en tots els informatius? El suïcidi d'una alumna o d'un alumne és un cas extrem que ha de preocupar, i molt, a tota la societat. Les administracions, no solament les educatives, haurien d'adoptar mesures efectives per a encarar el problema des de l'origen.

Encara que no vull explicar la meua percepció sobre el particular, no vull deixar de referir-me a l'ús adequat de les paraules que moltes vegades s'utilitzen i que no responen a la realitat. No sóc especialista, però em preocupa la falta de rigor en l'ús de les paraules que provoca, de vegades, la pèrdua del significat autèntic d'un concepte. Per exemple, no és el mateix parlar de conflicte —confrontació entre persones o grups d'interessos u objectius incompatibles, que pot ser constructiu i necessari per a avançar— que de violència lligada a l'abús, la prepotència o la crueltat d'uns contra altres. El que em sorpren és la frivolitat com moltes vegades es tracten aquests temes, una parafernàlia que en ocasions només serveix de propaganda política dels governants per provocar una alarma social que en molts casos no respon a la magnitud del problema, ni dona les respostes que calen. Al meu entendre aquests temes s'haurien de tractar amb total discreció i efectivitat.

Però les nostres autoritats no ho veuen així. El conseller d'Educació ha presentat al Consell Escolar Valencià un Pla (PREVI) per a previndre la violència a les aules pressupostat amb tres milions d'euros. El senyor conseller no va explicar en la reunió del Consell Escolar el destí dels diners, encara que estava bastant clar: uns curtsmetratges per conscienciar els estudiants sobre el problema; unes carpetes per al professorat; uns cursos de formació dirigits especialment a assessors i inspectors. A més, es preveu la contractació de psicopedagogs especialitzats i la creació d'un "observatori". Tot plegat el conseller no cabia de goig quan afirmava que "la Comunitat Valenciana és pionera en abordar la violència escolar".

Tot perfecte i digne d'alabança si "el producte", tan ben embolcallat i venut als mitjans de comunicació, tinguera més substància i no responguera a un afany burocratitzador del problema, si a més de les estadístiques i s'actuara de veritat on hi ha autèntiques necessitats.

Cal formar i informar de veritat als que estan a peu d'aula dia a dia: tot el professorat, tots els psicopedagogs, tota la inspecció educativa... Aquests agents són precisament els que solen actuar només amb l'ajuda dels mitjans i la formació que ells mateixos s'han hagut de procurar.

Teatres de l'escola

Aprendre amb Freinet

Jaume Martínez Bonafé

EL 1966 Célestin Freinet va publicar *Les invariants pedagògiques*, un recull de 30 grans tesis pedagògiques o invariants. Era, d'alguna manera, una acurada síntesi de tot el saber acumulat en més de 30 anys d'investigació didàctica i esforç renovador. Cada invariant anava acompanyada d'un codi pedagògic per a establir una mena de diàleg didàctic amb el professorat, una forma d'autoavaluació professional: la llum verda, per a indicar que les nostres pràctiques concorden amb la invariant; la llum roja per avisar que aquestes pràctiques no s'ajusten a aquests principis, i hem d'intentar corregir-les; la llum taronja per a apuntar que les pràctiques podrien ser beneficioses, però hem d'anar amb cura perquè correm el risc de no avançar. Total, la pedagogia Freinet, amb una gran imaginació creadora, posa en mans dels mestres les millors eines per a fer la millor escola. Cada gran idea alternativa anava sempre acompanyada d'una bona i concreta idea pràctica. Si Freinet deia "ser major no significa forçosament estar per damunt dels altres" (invariant número 2), a més d'argumentar nítidament sobre la negació del poder de l'adult sobre el xiquet o la xiqueta, facilitava "tècniques" concretes per a transformar el poder simbòlic a l'aula: retirar la tarima, posar la taula del mestre al mateix nivell que l'alumnat i usar-la per a tasques distintes a les més tradicionals, etc.

Tenim la sort que a les escoles del País Valencià estan treballant, si encara no s'han jubilat, els companys i companyes del Moviment Cooperatiu d'Escola Popular, l'anomenat moviment Freinet. Amb ells es va incorporar a la renovació pedagògica valenciana aquell enorme saber pràctic. Jo mateix, quan estudiava a l'escola de Magisteri, fugia sovint d'aquelles aules avorrides i desconectades de la vida i me'n anava a aprendre la verdadera pedagogia de les paraules i les pràctiques de Roser Santolària o Tere Pitxer, ara recent jubilades, o de Manel Civera i Elàdia Boils, amb els quals començava a pensar sobre l'arrelament de l'escola al medi. Acudia als estatges i vivia l'experiència del treball cooperatiu del mestre i l'intercanvi d'experiències innovadores, els sabers pedagògics construïts des de l'aula.

Doncs bé, hem proposat reunir tots aquests amics —alguns ja amb la jublació a la butxaca— i convocar un curs de formació sobre la Pedagogia Freinet. La idea és que tot el saber acumulat per aquest col·lectiu pugui ser compartit d'una manera rigorosa i sistemàtica amb mestres en actiu i estudiants. El curs, de 30 hores, començarà en febrer, tindrà el reconeixement acadèmic de la Universitat de València i serà respaldat per diferents departaments universitaris, pel Moviment de Renovació Pedagògica Escola d'Estiu Gonçal Anaya i pel Sindicat. És certament una bona oportunitat per a actualitzar la nostra formació i aprendre d'una proposta pedagògica que, amb més de cent anys a l'esquena, és molt més avantguardista que la majoria de les modes pedagògiques que ara solen acompanyar les tímides reformes educatives. És també una bona oportunitat per a descobrir instruments que ens ajuden a fer el bot, des del roig o el taronja, cap al verd.

“No es pot concertar un pla de pensions sense escoltar els treballadors”, afirma STEPV-Iv

Fa uns anys, el 90% de la plantilla de les Corts Valencianes va aprovar en assemblea un acord mitjançant el qual es creava un pla de pensions propi. En aquella ocasió, la Intersindical va respectar la voluntat dels treballadors i les treballadores i va signar l'acord. Fa uns mesos, el Sindicat de Treballadors de l'Administració Pública Valenciana (STAPV-Iv) va proposar als treballadors i les treballadores de la Generalitat la signatura d'un Pla

d'Estabilitat i les assemblees van decidir que no s'havia de signar. El Sindicat no va signar.

D'acord amb els seus senyals identitaris, les organitzacions de la Intersindical Valenciana es vinculen sempre a les decisions de les treballadores i treballadors i respecten la seua voluntat. Tanmateix, altres organitzacions, que sovint no escolten la voluntat lliurement expressada pels treballadors, intenten ara mostrar unes suposades incoherències en el

marc dels fons de pensions.

En coherència amb la seua trajectòria, STEPV - Intersindical Valenciana ha proposat a totes les forces sindicals la realització d'una consulta perquè els treballadors i les treballadores de la Generalitat decidisquen sobre el destí dels seus diners: al seu compte bancari o a un fons de pensions privat.

El que es diu i el que es calla

- CCOO i UGT fa molt de temps que no són majoria en el conjunt del funcionari. Per tant, l'acord signat en la Mesa General és un acord de la minoria sindical.

- En la Mesa General es negociava la distribució de l'1% de la massa salarial ja que l'altre 3,05% prové dels Pressuposts Generals de l'Estat. Amb l'1% que ix de les arques de la Generalitat es podria haver compensat el desviament de l'IPC, però això no serà possible perquè només un 0,4% anirà de segur a les nòmines de les treballadores i dels treballadors. Un altre 0,3% depén d'ulteriors negociacions i un 0,3% es destinarà a la

creació d'un Pla de Pensions.

- En el millor dels casos, per tant, sempre que tots els conceptes es repartisquen de manera proporcional o lineal, l'increment de sous pot estar en un 3,75%. A hores d'ara l'IPC està en un 3,7%, per la qual cosa amb prou feines es mantindrà el poder adquisitiu de 2005, sempre que no es dispere l'IPC abans de finalitzar 2005.

- És cert el que alguns afirmen: CEMSATSE i STEPV-Iv (o CSIF) no han pogut aconseguir un acord millor. Però qui diu això no explica que en la Mesa General es va negar l'opció a negociar res. Les úniques propostes que consten per escrit en

les convocatòries (12 de juliol, i 4, 20 i 25 d'octubre) estan signades per CEMSATSE i STEPV-Iv.

L'Administració ni tan sols ha llegit les propostes.

Els sindicats signants no han presentat alternatives al document presentat per l'Administració: només van pegar la cabotà sense plantejar una sola crítica. Fins i tot, en l'última reunió se li va negar a CCOO la introducció d'algunes esmenes de redacció que no variaven el fons de l'acord. Però, així i tot, van signar. És legítim, però també ho és que qui no estiga d'acord ho critique.

De nuevo la sentencia del 97 (y yo con estos pelos)

Toni Carrasco

Con la Admisión a trámite, por el Tribunal de Derecho Humanos de Estrasburgo, de un recurso de amparo de la Federación de Enseñanza de CCOO, continúa el culebrón que comenzó con la famosa sentencia de la Audiencia Nacional que reconocía el incumplimiento, por parte del primer Gobierno del PP, del acuerdo firmado en el 94 y que establecía una subida salarial, para el personal empleado público, igual a la subida del IPC previsto para los años 95, 96 y 97.

En el año 2000, cuando se publicó la sentencia, desde varios sindicatos se hicieron llamamientos para que se hicieran peticiones individuales de su cumplimiento (subida del sueldo y cobro de los atrasos).

Algunos sindicatos ofrecían llevar la petición a cambio de la afiliación o de pagar a sus asesorías. No informaban que de hacerse realidad, el cobro se haría de forma negociada y generalizada ¿Se imaginan dos millones de personas haciendo valer el mismo derecho de forma individual o un Gobierno pagando todo ese dinero sin previsión presupuestaria?

Tampoco informaban estos sindicatos, que el propio Gobierno ya había recurrido la Sentencia y que el resultado más probable era el de su anulación, como así fue.

Cinco años más tarde, de nuevo aparece la Sentencia y una campaña paralela de publicidad.

Pero, mientras tanto, ¿qué ha sucedido?

En el año 99, CSIF y CCOO firmaron un Acuerdo con una subida para el año 2000 del 2%, cuando el IPC había subido en el 99 un 2'9% y el mismo año 2000 el IPC subió un 4'1%.

En noviembre de 2002, UGT, CSIF y CCOO firmaron un nuevo Acuerdo con subidas netas para los años 2003 y 2004 de un 2'7% anual. En el 2002 el IPC había subido un 3'5% y subió un 3'1% y un 3'5% en los dos años de vigencia del Acuerdo.

Para el año 2005 otra vez se nos subió, con Acuerdo de los mismos tres sindicatos, un 2'7% cuando el coste de la vida había subido un 3'5% el año pasado.

Este año, el Gobierno ya ha firmado con UGT, CSIF y CCOO un Acuerdo para que en el año 2006 tengamos una subida neta del 3'05%. Este año la inflación ya va por el 3'7% y se prevé que supere el 4% a final de año.

Particularmente, estoy encantado con que se siga en la noble tarea de convencer a los tribunales del mundo de que en el año 97 se nos birló parte de nuestro salario. Pero lo que realmente me preocupa es que al mismo tiempo se hayan firmado, desde alguna organización sindical y de manera continuada, pérdidas del poder adquisitivo del personal empleado público, en forma de acuerdos que, estos sí, se han venido cumpliendo año tras año (2000, 2003, 2004, 2005 y ahora 2006).

No sólo han firmado recortes salariales en los Acuerdos. De paso asumieron la limitación de las ofertas públicas de empleo, hicieron la vista gorda a los procesos de privatización y externalización en las Administraciones Públicas y favorecieron el negocio de los planes privados de pensiones secuestrando lo que debía ser parte del salario del personal empleado público para asegurar la inversión en ellos.

¿Dónde están los tribunales ante los que se pueda interponer un recurso contra los sindicatos que firman pérdidas de poder adquisitivo? ¿A dónde deben dirigirse las empleadas y empleados públicos para denunciar que hay sindicatos que firman acuerdos sin contar con nadie? ¿Ante quién se denuncia que hay sindicatos que hacen negocio, como empresa gestora del Plan de Pensiones de la AGE, con el dinero de su personal?

Por favor no me defiendan más en los tribunales. Cuenten con los trabajadores y trabajadoras, movílicense y no lo firmen todo. Aunque a ustedes les parezca mentira, decir no también es una opción.

Provoquen cambios en las leyes para asegurar, de forma rotunda, que el personal empleado público no pueda perder poder adquisitivo y que no se puedan privatizar los servicios públicos.

A lo mejor entonces no hace falta ir tanto a los tribunales. A lo mejor entonces todo está más claro.

Manifest sobre la negociació col·lectiva

Recuperar el poder adquisitiu

Les organitzacions sindicals ANPE, CIG, ELA, IAC, IC, SAE, CEMSATSE i Intersindical Valenciana (STEs-i), que representem una majoria sindical alternativa, volem donar a conèixer al conjunt del personal empleat públic, així com al conjunt de la ciutadania, el nostre més enèrgic rebuig a la política que en matèria de Funció Pública vénen practicant els diferents Governos, tant de l'Estat com de les diferents Comunitats Autònomes, durant el present any.

En aquests àmbits, i amb massa freqüència, s'obvia la negociació real adoptant-se un sistema habitual d'imposició de les condicions de treball per al personal empleat públic.

Reivindiquem

Recuperació del poder adquisitiu dels salaris.

De nou, el Govern central imposa un increment general de les retribucions fixes en un 2%, la qual cosa augmenta la pèrdua de poder adquisitiu acumulat al llarg de massa anys pel personal empleat públic, suposant una veritable "baixada de sou".

Proposem l'aplicació d'una clàusula de revisió salarial, present l'IPC passat com referència i la recuperació paulatina de les pèrdues acumulades en els últims anys.

Acabar amb la precarietat laboral en les administracions públiques

El manteniment per part de les administracions públiques (AAPP), d'altres taxes de temporalitat entre els empleats públics incideix negativament en la qualitat dels serveis públics que la ciutadania demanda.

Exigim que es desterre la temporalitat en les AA.PP. i s'eliminen les diferències de condicions de treball entre el personal empleat públic.

Contra la privatització i externalització en els serveis públics

Durant 2005, les diferents Administracions han continuat privatitzant i subcontractant una part important dels serveis a través de fórmules jurídiques legals que han de desaparèixer. Aquestes actuacions suposen un transvasament de fons públics a mans privades, que busquen l'obtenció de beneficis i no la qualitat dels serveis públics.

Per això, exigim una reorientació d'aquestes polítiques. Que no es procedeixca a externalitzacions, privatitzacions i subcontractacions, comproment-nos a combatre aquestes polítiques.

La jornada de 35 hores ha de ser una realitat en totes les administracions públiques.

L'aquesta reducció de jornada ha de dur aparellat el consegüent increment de llocs de treball per a no deteriorar la qualitat del servei públic.

Un sistema publico de pensions

Reivindiquem un sistema públic de pensions que es gestione des de l'àmbit públic evitant que institucions privades es lucren a través de la seua gestió.

Una negociació col·lectiva real i descentralitzada en les administracions públiques

Ens oposem a l'actual reforma de la Llei 9/87 d'Òrgans de Representació en les AA.PP., que es pretén tramitar en benefici dels sindicats CCOO, UGT, i CSI-CSIF, a través de la qual la majoria del personal empleat públic, i les organitzacions sindicals que els representem, veurem molt limitada la nostra capacitat d'acció.

Considerem que aquesta reforma de la Llei, suposa l'establiment d'un monopoli sindical per a les organitzacions sindicals esmentades.

Exigim la descentralització de la negociació col·lectiva, tant a nivell sectorial com territorial, dotant de capacitat negociadora a aquelles organitzacions realment representatives en cada àmbit.

Totes aquestes raons reuneixen als sindicats signants del present document amb la intenció de fer arribar a tot el personal empleat públic, en els seus centres de treball, els objectius exposats. És per això que realitzarem quantes accions siguem necessàries.

Octubre de 2005

PRESSUPOSTS D'EDUCACIÓ 2006

Insuficients, injusts i insolidaris

Els imports de les distintes partides pressupostàries de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport res tenen a veure amb el autobombo de la Generalitat en presentar-los com "els pressuposts més socials de la història". Un any més, STEPV-Iv denúncia el continuïsm dels comptes públics per a Educació, clarament insuficients per a compensar els dèficits crònics del sistema educatiu valencià.

El Sindicat exigeix uns pressuposts realistes, amb una orientació clara i indiscutible cap a un compromís social amb l'ensenyament públic. Això passa per incrementar de manera substantiva les despeses de funcionament dels centres, les ajudes a l'escolarització, la dignificació i reconeixement social del professorat i la correcta planificació i execució de la xarxa de centres públics exigida per la legislació des de 1990. Això afecta un 90% del centres d'ensenyaments de Règim Especial (Conservatoris, Escoles d'Idiomes, Escoles d'Art i Disseny), un 80% del centres d'Infantil i Primària i un 25% dels instituts de Secundària. STEPV-Iv presentarà les seues propostes als grups parlamentaris per a propiciar esmenes als pressuposts en defensa d'un ensenyament públic, democràtic i valencià de qualitat.

Insuficients

Els pressuposts són insuficients perquè, una vegada més, el Govern Valencià aposta per subvencionar l'ensenyament privat i frenar l'increment de l'oferta educativa pública, especialment en l'etapa d'Infantil. El conjunt de la població no té garantida oferta suficient en centres públics per poder cursar estudis de tots el nivells i etapes educatives. Per a aconseguir-ho, la despesa en Educació hauria d'arribar fins el 7% del producte interior brut (PIB).

Injusts

Els pressuposts són injusts perquè marginen les reivindicacions dels treballadors i treballadores de l'educació. Entre altres mancances no incorporen reducció d'hores lectives, millora de les retribucions, jubilacions anticipades, formació inicial i permanent, protecció de la salut o prevenció de riscos laborals.

Insolidaris

Els pressuposts són insolidaris perquè no garanteixen la compensació de les desigualtats i l'atenció a la diversitat des de les primeres edats. El capítol de personal no recull increments per a la reducció de les ràtios en tots els nivells, ni programes de reforç. Els plans i mesures socials anunciades i publicades no compten amb partides específiques per als centres i el professorat. Un exemple: el desenvolupament del Pla de prevenció de la violència escolar (PREVI) només es recull en el pressupost de l'IVAQE (Institut Valencià d'Avaluació i Qualitat de l'Educació) amb 90.500 euros destinats a convenis amb la universitat i el Centre Reina Sofia, a més d'uns premis "per a promoure la convivència en els centres". Cal recordar que en el sistema educatiu hi ha prop de 800.000 estudiants.

Infraestructures

Continua el retroces en les inversions per construir i adaptar els centres docents públics als ensenyaments previstos en la LOGSE, una llei de 1990. Ni tan sols l'endeutament a través de Creascola per a la construcció de centres apareix dotada pressupostàriament amb el capital necessari per a construir el 2006 tots el centres pendents any rere any. Això obstaculitza el desenvolupament complet del nou sistema educatiu, especialment a l'ensenyament públic. El pressupost de la Conselleria per a les previsions d'inversions reals en noves construccions

i adaptacions contempla quasi tres milions d'euros menys que el 2005 (-7,3 %).

QUADRE 1

Despeses de funcionament dels centres públics

La partida destinada al funcionament dels centres docents públics representa un increment enganyós, ja que ha d'atendre, a més dels centres nous de 2005 i els que es crearan el 2006, tots el programes i despeses de funcionament de la Direcció General d'Ensenyament. Així, l'increment de Primària i Secundària no arriba al 30%, una exigència dels centres per a afrontar el desfàs entre les previsions de l'Administració i els preus reals dels béns necessaris per al funcionament ordinari: combustible, electricitat, telèfon i, especialment, manteniment d'equips informàtics.

STEPV exigeix a la Conselleria que els increments que figuren als pressuposts s'equiparen als augments reals dels mòduls econòmics que reben els centres.

QUADRE 2

Subvencions a centres docents privats amb concert

En la despesa en concerts amb centres privats en Secundària i Batxillerat persisteixen uns increments elevats. Pel contrari, es redueix la partida per a escoles infantils municipals i s'ajusta la línia de concerts del primer cicle d'Infantil, malgrat l'anunci que anava a subvencionar-se "íntegrament".

QUADRE 2

Innovació i Formació del Professorat

Als Pressuposts de 2006 desapareix la línia de subvenció de la Direcció General d'Ensenyament, destinada a equipar els Programes de Garantia Social en centres concertats. La línia destinada a les ajudes individuals de formació del professorat, 0,56 milions d'euros, només representa un increment del 8%.

Gratuitat de llibres i materials

La línia de subvenció per a l'alumnat de Primària disposa de 14,4 milions d'euros (creix un 10,3 %). Malgrat l'increment, aquestes xifres tampoc no garanteixen a tot el alumnat la gratuïtat total de les despeses de les famílies per a l'adquisició dels llibres de text i materials curriculars.

Menjadors escolars

Tampoc les ajudes de menjador (vora 20 milions d'euros), que possibiliten l'escolarització de l'alumnat més desfavorit, contempnen un increment suficient (13,06%). L'STEPV-Iv continuarà exigint la revisió d'aquest pressupost per tal de que arribe també a l'alumnat d'educació secundària obligatòria.

Promoció i ús del valencià

Novament, el govern de la Generalitat menysprea el suport i l'avanç de la llengua. Així la partida per a la promoció i ús del valencià. Les

ARXIU

QUADRE 1

	2003	2004	2005	2006	Diferència 2005-2006	Percentatge
E. Primari	18.469,41	16.285,55	16.073,02	21.153,54	5.080,52	31,60
E. Secundari	25.705,10	23.560,74	23.659,99	15.675,00	-7984,99	-33,75
TOTAL	44.174,51	39.846,29	39.733,01	36.828,54	-2904,47	-7,3

En milers d'euros. Font: Pressuposts Generalitat Valenciana.

QUADRE 2

	2005	2006	Diferència 2005-2006	%
E. Primari	40.164,88	49.541,70	9.376,82	23,35
E. Secundari	50.261,34	62.522,87	12.261,53	24,40
TOTAL	90.426,22	112.064,57	21.638,35	23,93

En milers d'euros. Font: Pressuposts Generalitat Valenciana.

QUADRE 3

	2005	2006	Diferència 2004-2005	%
Infantil/ Primària/EE	227.010,50	231.359,14	4.348,64	1,88
ESO	136.710,18	149.615,33	12.905,15	9,44
Cicles FPE GM	23.673,91	24.053,77	379,86	1,60
Batxillerat	11.600,00	11.919,52	694,17	6,87
Escoles infantils	1.200,00	754,00	-446,00	-37,17
Concert Infantil	53.742,42	9.940,68	-43.801,74	-81,50

En milers d'euros. Font: Pressuposts Generalitat Valenciana.

xifres són eloqüents. L'import total del programa no arriba als 6,5 milions d'euros, un 0,23 % del pressupost total de la Conselleria.

Formació de Persones Adultes

La Formació de Persones Adultes (FPA) tampoc no mereix l'atenció que exigeixen els agents socials, especialment des de la promulgació de la Llei de Persones Adultes (1995). La línia per a finançar tots els programes municipals i entitats d'FPA disposa tan sols de 3,75 milions d'euros.

Les associacions de mares i pares es manifestaren a Gandia exigint a la Conselleria d'Educació l'actuació ràpida en les infraestructures educatives de la ciutat, després de la caiguda del sostre de l'IES Ausias March.

STEPV demana transferir el personal d'EE i els educadors infantils de Justícia a la Conselleria d'Educació

Col·lapse en els centres d'EE afectats per les baixes

La política de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques de no substituir el personal d'Educació Especial i els educadors infantils ha provocat un estat de crisi en els centres afectats. El ritme de substitucions i de cobriment de vacants per part de la Conselleria és tant lent i arbitrari que hi ha centres amb dues i tres baixes que es troben col·lapsats.

Des de Justícia i Administracions Públiques es responsabilitza la Conselleria d'Hisenda per no autoritzar les despeses per a fer efectives les substitucions del personal.

STEPV-Iv i STAPV-Iv han constatat que l'Administració aplica criteris irracionals en matèria de substitucions per baixes laborals: "La Generalitat no té l'ensenyament

públic com a prioritat, la seua política consisteix en no invertir, no dotar de recursos les escoles d'Infantil i afavorir la privatització". Intersindical Valenciana assegura que es deixa sense cobertura "el col·lectiu més desfavorit del sistema, l'alumnat d'Educació Especial".

La Intersindical exigeix la cobertura immediata de les vacants d'educadors i educadores en els centres afectats i l'obertura de negociacions entre les conselleries d'Educació i de Justícia i Administracions Públiques per tal de resoldre els problemes del model actual: "Cal que el personal ara dependent Justícia i Administracions Públiques es transferisca a Educació i que les seues substitucions es gestionen com les del personal docent".

Seguiment del protocol de negociació

Calendari de Negociació fixat per Conselleria per als propers mesos

Desembre

Mesa Sectorial. Dijous 1. Concurs de Mèrits Direccions dels centres i Adscripció FPA.

Mesa Sectorial. Dimarts 13. Criteris per determinar les noves Plantilles i centres d'educació infantil 0-3 i 3-6. Mesa Tècnica. Dijous 15. Oferta d'Ocupació Pública 2006.

Gener

Mesa Sectorial. Dimarts 10. Mesa Tècnica. Dijous 12. Condicions Laborals del Professorat Interí.

Mesa Sectorial. Dimarts 17. Oferta d'Ocupació Pública 2006.

Mesa Tècnica. Dijous 19. Formació Permanent del Professorat.

Mesa Sectorial. Dimarts 24. Condicions Laborals del Professorat Interí.

Mesa Tècnica. Dijous 26. SPES (model?, catàleg?, provisió...?).

Mesa Sectorial. Dimarts 31. Criteris per a la Determinació de les plantilles d'FP.

Febrer

Mesa Tècnica. Dijous 2. CEFIREs

(Xarxa de centres, plantilles i provisió).

Mesa Sectorial. Dimarts 7.

Mesa Tècnica. Dijous 9. Supressió / creació de llocs de treball (revisió de perfils).

Mesa Sectorial. Dimarts 14. Formació Permanent del Professorat.

Mesa Tècnica. Dijous 16. Ordre de creació i composició d'unitats d'Escoles Infantils de 1r cicle.

Mesa Tècnica. Dimarts 21. Llicències d'Estudis.

Mesa Tècnica. Dijous 23. Catalogació Lingüística dels Llocs de treball.

Mesa Sectorial Dimarts 28 Ordres de Convocatòria concurs-oposició 2006.

Març

Mesa Tècnica. Dijous 2. Atenció Domiciliària i Hospitalària i Itineràncies.

Mesa Sectorial. Dimarts 7. Llicències d'Estudis.

Mesa Tècnica. Dijous 9. Atenció Domiciliària i Hospitalària.

Falta concretar:

Informació sobre infraestructures, Despeses de Funcionament de Centres i Drets Sindicals.

Les Escoles Oficials d'Idiomes, "escasses i mal condicionades"

STEPV-Iv demana més infraestructures i construcció de noves EOI

La notícia recent sobre la "tramitació de la cessió d'una parcel·la de l'Ajuntament de València" per a la construcció d'una nova Escola Oficials d'Idiomes (EOI) entra dins l'"estratègia d'engany i confusió de l'Administració de buscar només el titular de premsa i no analitzar ni negociar, en els fóruns pertinents, les solucions a una problemàtica vella i enquistada", indica un comunicat del Sindicat. Segons STEPV-Iv, "aquesta suposada notícia no soluciona les exigències històriques del sector". El Sindicat es mostra escèptic sobre el compliment de l'anunci municipal.

STEPV-Iv considera que les meses negociadores han d'analitzar amb detall tota la problemàtica de les EOI, amb participació d'aquests centres. Com a mesures immediates el Sindicat proposa augmentar el nombre d'Escoles al País Valencià, tenint en compte criteris

geogràfics i de població, amb una atenció específica a les zones rurals. Només la ciutat de València necessita un mínim de tres centres.

La demanda creixent d'inscripcions en l'EOI de València provoca que cada any milers d'alumnes es queden sense poder estudiar. Només en el curs 2004/05 l'Escola va negar l'accés a uns 20.000 estudiants. No és l'únic cas. També al centre de Quart de Poblet uns 700 alumnes preinscrits no han pogut matricular-se en primer curs d'anglès i el les places de francès o italià són insuficients. La situació és semblant en Alzira o Sagunt on, per falta d'espais, s'utilitzen com a aules la sala de professorat i alguns departaments. L'alumnat viu aquesta situació com un malsomni: un sorteig decidirà si li correspon accedir a una de les escasses places vacants.

El problema es relaciona directa-

ment amb la saturació d'unes aules amb ràtios excessives i antipedagògiques. Per a ensenyar i aprendre un idioma són inacceptables unes aules amb 38 alumnes, segons prescriu el Reial Decret que regula l'estructura d'aquests ensenyaments: "... les Administracioness educatives ordenaran l'oferta de l'ensenyament d'idiomes de manera que el nombre màxim d'alumnes per grup siga l'adequat".

La mateixa normativa també estableix els requisits dels edificis de les EOI. A Sagunt no es pot usar la sala del professorat ni els departaments per als usos propis. Les barreres arquitectòniques de Quart de Poblet impedeixen l'accés dels minusvàlids i les finestres abatibles deixen passar l'aigua els dies de pluja. Els problemes estan denunciats des de fa quatre anys.

El debat sobre el reglament dels centres d'FPA culminarà en la primavera de 2006

L'Ordre de 14 de juny de 2000 (DOGV 28/06/2000) que regula el funcionament dels centres de Formació de Persones Adultes (FPA) pateix importants mancances que fan necessari l'elaboració d'un Reglament Orgànic i Funcional (ROF). Aquest reglament ha d'incorporar els trets específics dels centres d'FPA, la definició, els programes que s'hi imparteixen, el professorat i els altres professionals, els òrgans directius, els òrgans de coordinació, la participació de l'alumnat, etc.

El plenari del 25 d'octubre de la Mesa dels Agents Socials per l'FPA va acordar obrir un procés per a l'elaboració del reglament en el qual poden participar tots els col·lectius i persones integrants d'aquest subsistema educatiu. En la reunió, el Sindicat va presentar

el document Criteris per a l'elaboració del ROF dels centres d'FPA. Aquest document parteix del reglament dels centres de Secundària, de la normativa valenciana reguladora de l'FPA i de les propostes de reglaments d'altres comunitats autònomes. Fins el 31 de gener de 2006 la Mesa arrellegarà les aportacions i fins el mes de març una comissió redactarà el document. El plenari d'abril debatrà la proposta de ROF i l'aprovarà, si s'escau.

La promulgació del Reglament suposarà, a juí del Sindicat, "un pas endavant en la consolidació del model d'FPA plasmat en la Llei 1/95 de Formació de Persones Adultes". En aquest sentit, STEPV-Iv està animant tota la comunitat educativa a implicar-se activament en el procés.

Consolidació de plantilles

La fase de consolidació de les plantilles mínimes dels centres de Formació de Persones Adultes (FPA) conclou amb la publicació de les disposicions per les quals es modifiquen les unitats dels centres (Ordre de 13 de juliol de 2005, DOGV 12/09/2005), i es relacionen els llocs de treball existents (Ordre de 13 de setembre de 2005, DOGV 30/09/2005). Cal recordar, a més, que hi ha el compromís de la Conselleria de procedir enguany a l'adscripció del professorat de Primària als nous llocs de treball i a cobrir les vacants en el proper concurs de trasllat. Només resta per confirmar si la provisió es farà amb un concurs específic.

Adscripció del professorat del cos de mestres als nous llocs de treball dels centres de FPA

La Resolució reguladora de l'adscripció del professorat del cos de Mestres als nous llocs de treball dels centres d'FPA (Ordre de 13 de setembre, DOGV 30/09/2005), es publicarà en un Diari Oficial de la Generalitat de desembre de 2005. El procés es realitzarà durant el primer trimestre de 2006. Les fases del procediment d'adscripció són les següents:

Fase de centre

Adscripció automàtica de cada docent al seu lloc de treball en cas que el nombre de funcionaris amb destinació definitiva siga

igual o inferior al nombre de llocs de treball que figuren en l'Ordre de 13 de setembre. En els centres on el professorat amb destinació definitiva en la seua especialitat supere el de llocs de treball, quedarà sense adscriure i ho podrà fer voluntàriament a altres especialitats en el mateix centre sempre que compten amb la corresponent habilitació.

El professorat adscrit automàticament podrà sol·licitar voluntàriament els llocs que queden vacants en el centre sempre que compte amb la corresponent habilitació i el certificat de capaciació.

Fase de comunitat.

Podrà participar amb caràcter voluntari tot el professorat adscrit i no adscrit en la fase anterior a tots els llocs de treball que queden vacants en tot el País Valencià, sempre que es compte amb la corresponent habilitació i el certificat de capaciació.

La proposta de Resolució es pot consultar al web del Sindicat.

Manifestació dels interins a Madrid el passat 16 de novembre / J. BLANCO

El professorat interí es mobilitza en tot l'Estat enfront la LOE

El primer trimestre del curs ha començat calent per al professorat interí: l'anunci a l'articulat del projecte de la nova LOE que res no anava a canviar en allò referent a l'accés a la funció pública docent ha fet que, des de principis de setembre, els STES proposàrem a la resta d'organitzacions sindicals veritablement preocupades per defensar els interessos del col·lectiu la necessitat de convocar mobilitzacions a tot el territori estatal, per tal de pressionar tant el Govern espanyol com els partits polítics sobre la necessitat inajornable d'una solució definitiva i global a la problemàtica d'inestabilitat laboral a l'ensenyament públic.

Aviat vingué la renúncia de FETE-UGT i CSI-CSIF a seguir defensant l'accés diferenciat. La primera jornada de lluita, el 19 d'octubre, amb un èxit notable de participació a Andalusia i Galícia, i més discretament al País Valencià i altres comunitats autònomes, el MEC convocava, en un clar intent desmobilitzador, una mesa de negociació amb un document prèviament pactat amb aquests sindicats i CCOO sobre condicions laborals del professorat per a

desevolupar la LOE que condicionava un nou Decret amb una prova eliminatòria i sense accés diferenciat. Proposta insuficient, encara que amb avanços en reconèixer major pes a l'experiència docent i que sens dubte no s'hagueren produït sense la mobilització.

El 26 d'octubre, segon dia de vaga, la lluita es va estendre també a Canàries i sobretot a Múrcia, i evidenciava el rebuig a l'acord signat a Madrid. Se li exigia al Govern del PSOE el compliment de les seues promeses electorals i incrementàvem els contactes amb els diferents representants polítics.

El 16 de novembre, tots i totes a Madrid. Més de 10.000 professores i professors interins d'arreu l'estat ens manifestàvem a Madrid per portar-li al Ministeri la nostra reivindicació, recolzats també per concentracions a les Illes Canàries i a Balears i un seguiment de la vaga del 72 % del col·lectiu. A més a més, Congrés dels Diputats, en el procés de debat de la nova llei, ha de ser conscient que l'Acord de 20 d'octubre és un parxe que no soluciona ni veritablement ni defi-

tiva la problemàtica del col·lectiu, que enfrontarà de nou de manera innecessària els aspirants interins i els aturats, i resta garanties de credibilitat a la qualitat educativa que es persegueix.

I ara, segueix la lluita

Necessàriament. Si es desenvolupa l'esmentat Acord amb un nou Decret d'Accés, és imprescindible que les convocatòries siguin separades per a aspirants interins i lliures, que la prova estiga realment lligada a la pràctica docent i no siga eliminatòria, que es valoren al màxim els serveis prestats i que l'aspirant tinga garanties de ser avaluat amb justícia objectiva pels tribunals i pugui exercir de manera efectiva el dret a la reclamació en la nota. Sense la mobilització, l'Acord de 20 d'octubre haguera estat un altre clarament inferior. Mantenir el moviment reivindicatiu en lluita és cabdal i imprescindible per a aconseguir més millores per al desenvolupament del que resulte aprovat a la LOE.

Si no pressionem, ningú no ens regalarà res. Ànim i força!

Per efecte de l'Acord signat entre sindicats i Administració educativa

Les plantilles de professorat d'Infantil augmentaran

Els centres d'Infantil i Primària que escolaritzen alumnat de segon cicle d'infantil modificaran la seua plantilla de mestres des del model actual a un nou model que suposarà que per cada tres unitats (aules) tindran quatre mestres. Aquest augment de plantilla serà efectiu entre gener de 2006 i setembre de 2007 i suposarà la incorporació de un mínim de 523 mestres més al sistema educatiu públic. L'acord afectarà a més de 450 centres públics.

Per visualitzar el què suposa l'acord anem a posar tres exemples:

- Centre de 9 unitats (aules) d'infantil. Ara en té 10 mestres d'infantil. Al aplicar-li l'acord passarà a tindre 12 mestres d'infantil.

- Centre de 6 unitats (aules) d'infantil. Ara en té 7 mestres d'infantil que passaran a ser 8 al aplicar-li l'acord.

- Centre de 3 unitats (aules) d'infantil. Ara en té 4 mestres d'infantil per la qual cosa no tindrà cap augment.

És a dir els centres de tres unitats tindran 4 mestres; els de 4 unitats tindran 5 mestres; els de 5 unitats 6 mestres; els de 6 unitats 8 mestres; els de 7 unitats 9 mestres; els de 8 unitats 10 mestres; els de 9 unitats 12 mestres; els de 10 unitats 13 mestres, els de 11 unitats 14 mestres i els de 12 unitats 16 mestres.

L'acord s'aplicarà entre gener de 2006 i setembre de 2007 segons un mecanisme i temporalització que s'ha de tractar en la mesa Sectorial (13 de desembre).

Un nou model en primer cicle

Les escoles infantils de primer cicle de la Generalitat Valenciana també tindran un nou model de plantilla que consistirà en un mestre per centre, un educador d'infantil per unitat (aula) i un més per cada tres unitats. Fins ara no existia un model de plantilla. L'aplicació d'aquest model es farà a partir de l'1 de setembre de 2006. En tot cas, el període de transició de les actuals plantilles fins les noves ha de ser negociat entre els sindicats i l'Administració Educativa.

Altre element important de l'Acord és la transformació de les actuals escoles infantils en centres educa-

tius abans de l'1 de setembre de 2006. Aquesta és una reivindicació històrica que s'ha aconseguit gràcies a la pressió de les organitzacions sindicals i del personal que hi treballa en les escoles. La negociació de l'ordre que ho regularà serà negociada el 16 de febrer de 2005.

Campanya per l'Educació Infantil

L'acord signat suposa una millora de la situació dels centres d'educació infantil i dels col·legis que imparteixen aquesta etapa educativa. Una millora que és conseqüència de la campanya que STEPV-iv va engegar fa un parell d'anys. Una campanya en positiu, per la millora i dignificació de l'educació infantil, en la qual ha participat un nombrós col·lectiu de centres i de persones als qual cal agrair la seua persistència i treball. Una campanya sense demagogia, sense atacar a ningú, ni a cap altra organització sindical, una campanya per sumar, per unir.

Molta feina per davant

Però encara en queda feina per fer. La primera és el desplegament normatiu de la Llei d'Educació. El Sindicat demanarà a la Generalitat Valenciana una norma legal que regule l'educació infantil al País Valencià. La segona és exigir una planificació (un mapa escolar de l'educació infantil) com instrument que possibilita que les xiquetes i xiquets d'aquesta etapa tinguen assegurat un lloc escolar en la xarxa pública i la creació d'escoles infantils públiques arreu del nostre territori.

A més a més, aquest mapa ha d'incloure un pla per l'adequació dels centres, la reducció de les ràtios, la dotació de personal addicional per a l'atenció de l'alumnat mitjançant programes educatius singulars (compensació educativa, immersió lingüística o PEBE). Però també cal la consideració de la tasca dels educadors com a docent, la seua dependència administrativa de la Conselleria d'Educació, la negociació de les seues condicions laborals per possibilitar la realització de les seues funcions o la millora de les seues retribucions.

Arranjament escolar per al curs 2006-2007

STEPV-IV rebutja la proposta de planificació educativa presentada per Conselleria

El 17 de novembre Conselleria va presentar a la Mesa Sectorial l'arranjament escolar per al curs 2006-2007.

El document estableix els criteris de planificació educativa dels Col·legis d'Educació Infantil i Primària i marca la política de l'Administració Educativa durant tot un curs escolar. En ell s'estableixen les ràtios i criteris de matriculació d'alumnat, la proposta de creació i supressió d'unitats, el manteniment o no d'unitats a l'escola rural, el foment dels Programes d'Immersion Lingüística, la dotació de professorat de suport, el trasllat de l'a-

lumnat del 1r cicle d'ESO als centres de secundària...

La proposta per al curs vinent no té el suport de cap sindicat, i no ha estat modificada ni en una sola coma respecte del document del curs passat, continuant amb la política de fer del servei d'educació dels centres públics subsidiari de l'oferta dels centres concertats i privats.

El sindicat ha fet propostes per tal que es fixaren les ràtios màximes a les unitats d'Educació Infantil; que es modificara la normativa que regula l'admissió de l'alumnat per tal de que siga efectiva una equilibrada i equitati-

va distribució de l'alumnat amb necessitats educatives especials, de compensació educativa i immigrants entre tots els centres sostinguts amb fons públics; l'augment de plantilla en els diferents programes i serveis educatius: Programa d'Immersion Lingüística, Integració Escolar, Escola Rural, Educació Especial; el manteniment de les unitats a l'Escola Rural; el trasllat de l'alumnat d'ESO als IES; la dotació de personal d'administració i de serveis a les escoles....

STAPV-IV promou un manifest del col·lectiu d'educadors i educadores d'Infantil i Especial

El manifest que promou STAPV contempla mesures urgents com l'eliminació de la duplictat en la gestió del col·lectiu, realitzada per dues conselleries; la definció clara de les funcions del lloc de treball per acabar amb les constants interpretacions arbitràries; la dotació de personal suficient per a cobrir les substitucions, les vacants programades en la relació de llocs

de treball i les necessitats que sorgeixen en els centres; l'avaluació dels riscos per a la salut i l'adopció de mesures preventives amb l'intervecció del Servei de Prevenció de Riscos Laborals Docent...

El Sindicat, d'acord amb el col·lectiu, no descarta la convocatòria de mobilitzacions.

Conselleria continua imposant i controlant l'elecció de les direccions dels centres

La Conselleria d'Educació ha presentat a la Mesa Sectorial l'esborrany de la tercera convocatòria del concurs de mèrits per a l'elecció de les direccions dels centres educatius, segons les previsions del Títol VI de la Llei de Qualitat d'Educació (LOE).

Malgrat l'oposició de l'STEPV-Iv i de la resta d'organitzacions sindicals, l'Administració publicarà la resolució en la segona quinzena de desembre. La presentació de candidatures es podrà realitzar en els primer dies lectius de 2006 i el procediment de selecció s'iniciarà de manera immediata.

La proposta de l'Administració educativa, que no modifica les con-

vocatòries de 2004 i 2005, li permetrà designar de manera unilateral les direccions dels centres, gràcies a la seua majoria en les comissions de selecció, en contra de qualsevol possibilitat de participació en la gestió democràtica dels centres educatius a través dels membres dels respectius consells escolars.

Aquesta normativa, derivada de la LOE, liquida el model democràtic de la LOGSE amb una sèrie de mesures que frenen la millora del funcionament i la gestió dels centres educatius i que pretenen controlar políticament la comunitat escolar.

Així i tot, la redacció actual del projecte de Llei d'Educació (LOE)

incideix en els mateixos aspectes i errors antidemocràtics que la LOE va introduir en l'elecció de les direccions escolars. El procediment d'elecció, a més d'estar totalment burocratitzat, oblidava els criteris d'eficàcia en la gestió administrativa, no millora la selecció de les candidatures i ignora una formació de qualitat i especialitzada del professorat que assumeix la direcció.

STEPV-Iv s'oposa a aquest model regressiu de direcció i anuncia que continuarà la campanya dels cursos anteriors per tal de sensibilitzar la comunitat educativa en la necessitat de garantir la participació democràtica en els centres.

CENTRES D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA I CENTRES FPA

	Alacant			Castelló			València			Total		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Vacants	100	225	121	22	109	50	134	236	154	256	570	325
Candidatures	57	175		6	60		68	195		131	430	
	57%	78%		27%	55%		51%	83%		51%	75%	

CENTRES DE SECUNDÀRIA

	Alacant			Castelló			València			Total		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Vacants	22	64	31	9	21	10	36	72	46	67	157	87
Candidatures	15	69		6	29		22	76		43	174	
	68%	108%		67%	138%		61%	106%		64%	111%	

CENTRES DE RÈGIM ESPECIAL

	Alacant			Castelló			València			Total		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Vacants	5	8	1	0	3	2	7	12	2	12	23	5
Candidatures	5	10		0	6		5	15		10	31	
	100%	125%		0%	200%		71%	125%		83%	135%	

TOTS ELS CENTRES

	Alacant			Castelló			València			Total		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Vacants	127	297	153	31	133	62	177	320	202	335	750	417
Candidatures	77	254	0	12	95	0	95	286	0	184	635	
	61%	86%		39%	71%		54%	89%		55%	85%	

Davant la reforma de la LOU

Cal un projecte alternatiu

Davant la presentació de l'Esberrany de Llei Orgànica de modificació de la LOU (Llei Orgànica d'Universitats), STEPV-Iv manifesta la seua decepció i reitera la seua posició que la iniciativa governamental hauria de consistir més aviat en la derogació de la LOU i l'elaboració d'un projecte alternatiu que reculla les posicions mantingudes per la comunitat universitària durant les mobilitzacions que van tenir lloc durant la seua elaboració i promulgació. En aquest sentit apuntem les deficiències de l'esborrany governamental i aquells punts en els quals discreparem radicalment.

n 1. Autonomia universitària

Continua sent excessiva la ingerència del Consell Social, al no modificar-se les seues funcions. La seua composició hauria de contemplar una participació social d'almenys un 50 %, i no com fins ara (1/3). Resulta positiva l'alternativa que admet que els Estatuts de les Universitats determinen el sistema d'elecció del Rector. Les atribucions del Govern de les Comunitats Autònomes i del Consell de Coordinació Universitària no poden anar més enllà de garantir el control de legalitat dels actes de les universitats i l'homologació acadèmica del sistema universitari, a més de no intervenir en la presa de decisions que competeix als òrgans autònoms d'aquestes.

n 2. Gestió democràtica en les universitats

No apareixen modificacions substancials de la configuració i competències dels òrgans de govern i de representació de les universitats. El claustre ha de tornar a ser el màxim òrgan de decisió de les Universitats en tot tipus d'àmbits: econòmics, acadèmics i d'organització, cosa que no contempla la proposta de modificació. Se segueix advocant per un règim presidencialista de gestió. Cal acabar amb la proporció privilegiada del 51% de professorat funcionari doctor per a formar part del Claustre universitari o per a triar rector, la del 51% per al personal funcionari per a Juntes de Centre i que només el personal doctor pugui ser membre nat del Consell de Departament, deixant una mera representació a la resta.

n 3. Consell de coordinació universitària i ANECA

Les modificacions introduïdes en el Consell de Coordinació Universitària ens semblen positives en tant que s'estableixen funcions eminentment de coordinació, cooperació, col·laboració, informe i assessorament. S'ha de ressaltar el fet que l'ANECA es convertisca en un organisme públic i deixi de ser una fundació privada.

n 4. Espai europeu i organització dels estudis

La reforma dels articles, que fan referència als títols oficials i als plans d'estudis que han d'elaborar i aprovar les universitats, sembla positiva des del moment en què fa possible que les Comunitats Autònomes no puguin vetar, sobre la base d'una valoració econòmica dels plans, la seva implantació, si bé s'observen

formulacions ambigües respecte a la possibilitat de vetar determinats plans d'estudis a posteriori. Caldria una formulació que evite l'arbitrarietat, la falta de motivació o prejudicis ideològics o polítics en relació amb la implantació d'aquests.

n 5. Règim del professorat

Es considera positiva la substitució del sistema d'habilitació nacional pel d'acreditació. No obstant la comissió d'accés podria avaluar perfectament les aptituds dels candidats, fent oïcis aquest tràmit. Es considera positiva la desaparició de l'exigència de desvinculació de la universitat d'origen per a accedir a la figura de professor ajudant doctor. Seria preferible l'existència d'una única figura de Professor Ajudant, amb dues fases. No se soluciona la situació angoixant dels Ajudants procedents de la LRU, ni dels Associats a temps complet, per als quals hauria d'establir-se la possibilitat d'una transformació directa dels seus contractes a les figures contractuals estables. Davant la remodelació dels cossos en dos, el nostre model contempla l'existència d'un cos únic de PDI funcionari, amb tres nivells: Professor No Doctor, Professor Doctor i Catedràtic. Mitjançant determinats requisits, podria establir-se el pas d'una situació a una altra. Considerem positiva l'exigència que almenys el 50 % del total del professorat de les Universitats privades haja obtingut l'avaluació positiva per part dels organismes competents i la incompatibilitat entre el professorat d'Universitats privades i la condició de funcionari dels cossos docents universitaris. És de destacar el maltractament a què són sotmesos els TEUs. S'hauria d'habilitar un procés d'integració en el qual, com a molt, s'exigira el títol de Doctor i la presentació d'un projecte investigador i un treball d'investigació inèdit per a accedir a la pròpia plaça com Professor Titular d'Universitat, ja que han acreditat la seva plena capacitat docent en el respectiu concurs d'accés a la figura de TEU.

n 6. Sistema retributiu

No apareix cap al·lusió a un canvi de sistema retributiu. Seria necessari propugnar un sistema més flexible, que tinguera uns components homogenis per al cos o cossos docents universitaris, i altres components determinats per les comunitats autònomes (l'específic i l'autonòmic vinculat a mèrits, amb un element linial i altre variable). Aquest sistema aproxima el quadre retributiu dels cossos universitaris als no universitaris. Tot el professorat, funcionari o contractat, hauria de gaudir d'un únic sistema retributiu homologat.

Secretariat d'Universitats
STEPV - Intersindical Valenciana

Els dimARTS de la Intersindical

Amb aquest nom iniciem una sèrie d'activitats culturals i artístiques encaminades a obrir la seu de València a totes les persones afiliades i simpatitzants, al barri i a la societat valenciana.

Els successius governs regionals del Partit Popular han segrestat les activitats culturals, especialment les artístiques, tot i haver destinat grans quantitats de diners. El gran públic, la majoria de la societat, tenim poques oportunitats

de gaudir de bones exposicions o de conferències interessants o d'activitats literàries formatives que no siguin protagonitzades pels autors elegits pel poder polític.

Intersindical Valenciana vol, molt humilment, obrir el ventall, donar a conèixer grans artistes ignorats pels espais culturals depenents de l'administració.

A partir del més de gener comptarem amb diverses exposicions i actes literaris i culturals que anun-

ciarem oportunament.

El primer acte consistirà en l'exposició d'aquarel·les ASTÚRIES, d'Antonio Medina, i la inauguració tindrà lloc el dimarts 24 de gener de 2006 a la seu de la Intersindical Valenciana, carrer Juan de Mena, 18, a les 19:30.

L'exposició es podrà visitar de dilluns a divendres de 9:30 a 13:30 i de 17 a 19 hores.

II Jornada de Serveis Psicopedagògics Escolars

"El model de l'orientació psicopedagògica als centres valencians"

- L'orientació psicopedagògica a Galícia, un model sense SPE. Castella la Manxa, un model mixt.
- L'orientació als centres valencians.
- Un model per al futur.

Saló d'actes de la seu del sindicat STEPV-Iv a València, c/ Juan de Mena, 18
14 de gener de 2006 a les 10 hores.

Alejandro Mayordomo

catedràtic de Teoria i Història de l'Educació

“La instrumentalització política impedeix un pacte social per l'educació”

Des dels 18 anys està vinculat amb la Universitat de València. Estudiant, professor ajudant, professor titular i catedràtic des de 1987, Alejandro Mayordomo (Carcaixent, Ribera Alta, 1950) imparteix classes d'Història de l'educació contemporània i de Política educativa, àmbits en els quals és un referent obligat. Membre

del Consell Escolar Valencià i impulsor de les Jornades d'Història de l'Educació Valenciana, celebrades a Gandia l'octubre passat, Mayordomo repassa els inicis de l'ensenyament de la llengua al País Valencià i es lamenta de la manca d'un pacte educatiu, un gran acord social que qualifica de “necessitat històrica”.

RAFA MIRALLES

— **¿Quins aspectes destacaria de l'última edició de les Jornades d'Història de l'Educació?**

— Les dues primeres edicions les vam dedicar a l'escolarització i a l'educació fora de l'escola. El més significatiu de les jornades d'enguany ha estat la participació de persones compromeses amb l'ensenyament de la llengua des de l'etapa franquista. Hem intentat rescatar la memòria i el testimoni de la gent que va viure aquest compromís en primera persona.

— **¿Quins són els primers passos en l'ensenyament de la llengua?**

— El conflicte sorgeix en el segle XIX perquè s'escolaritza en una llengua estranya a la llengua del poble, la que parlen els xiquets. Hi ha mestres que prenen consciència que traduir al castellà l'idioma dels xiquets representa un esforç afegit a la seua tasca didàctica, es preocupen del valencià perquè els interessa que els alumnes superen aquest entrebanc i plantegen la necessitat d'establir un sistema que els permeta superar-lo. El valencià apareix llavors, de manera paradoxal, com un problema lligat a l'aprenentatge lingüístic del castellà.

— **¿Com evoluciona aquella situació?**

— La Segona República és una segona etapa en què es fa palesa la necessitat que cal ensenyar la llengua. La represa s'inicia en els anys seixanta quan, encara en la clandestinitat, a més de la reivindicació lingüística es desenvolupen experiències pràctiques d'introducció del valencià a l'escola. Primer el Seminari de Pedagogia de Lo Rat Penat i després l'Escola d'Estiu creen les bases sociològiques del que es materialitzarà legalment en 1983 amb la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. Carles Salvador i Enric Soler i Godes són dos mestres capdavanters que, en un context històric més difícil, van fer molt per l'ensenyament del valencià. Justament per això les jornades els van retre un homenatge.

— **Mestres com Ferran Zurriaga, Carme Miquel o Diego Gómez, inspectors com Diego Bejarano o polítics com Ciprià Ciscar van intervenir en les jornades. ¿Van fer algun diagnòstic sobre el futur de l'escola en valencià?**

— Molta gent encara desconeix aspectes del passat que les jornades van plantejar però el que em va semblar més rellevant va ser la connexió entre el passat i el present. La sala estava plena de gent que recordava la història dels seus últims anys i ho associava a una mena d'impuls, no exempt de dificultats i tensions, centrat en la represa del treball pedagògic

Alejandro Mayordomo / JORDI BOLUDA

gic des d'una dimensió crítica i alhora conciliadora.

— **En què consisteix aquesta 'conciliació'?**

— Crec que amb naturalitat i amb concessions per totes les parts el problema del valencià tirarà avant, però cal entendre les diferents postures i propiciar un pacte, un compromís de tots. Els més lluitadors i convençuts es manifesten disposats a fer els esforços necessaris per a buscar una concòrdia que permeta cohesionar la societat i estendre l'ensenyament en la llengua. Però és necessari que els ciutadans perceben també aquesta cohesió per a poder avançar de manera efectiva.

— **Parlant de pactes, des de les tribunes polítiques i mediàtiques més conservadores es reclama de manera insistent un pacte educatiu. ¿S'atreveix a fer una lectura històrica del que suposa el debat social sobre la Llei d'Educació?**

— La necessitat d'un pacte en educació no és nou, és efectivament un tema històric. Des de diferents posicions s'estan posant entrebancs a aquest pacte, ningú no accepta ser el responsable que el pacte siga impossible i això és lamentable. Però l'establiment d'un pacte és l'únic que pot salvar la situació. No parle d'un pacte estrictament polític, que seria més fàcil d'aconseguir, sinó d'un pacte social en el qual participe tota la comunitat educativa. Aquest pacte és l'únic que pot garantir una estabilitat general i permetre l'harmonització de

les diferents comunitats autònomes.

— **¿Per què no s'ha avançat més en aquest pacte?**

— Principalment perquè hi ha una instrumentalització política de l'educació. Des de tots els mitjans de comunicació s'està insistint en les mateixes coses. Amb la LOE, com abans amb la Llei de Qualitat, el debat es redueix a veure si està garantida o no la llibertat d'ensenyament i si cal mantenir o no l'ensenyament de la religió. Molts ciutadans només s'han assabentat d'això, precisament les qüestions menys pedagògiques de la llei.

— **¿De què cal parlar, llavors?**

— La Constitució garanteix el marc en el qual es desenvolupa un ensenyament lliure i un respecte a la confessionalitat dels pares, sobre això no cal insistir més perquè el debat està en un altre lloc. Si fem un repàs a la història educativa sempre es planteja el problema de la llibertat d'ensenyament i la llibertat de càtedra, podem trobar frases quasi calcades a les que estem sentint últimament, és un tema reiterat des del segle XIX, la República, els debats de la Constitució, la LOECE o la LODE.

— **¿Per què es repeteix tant la qüestió?**

— Perquè les distintes opcions polítiques han intentat ancorar la mentalitat del conjunt de la societat als seus idearis. Els uns i els altres volen posar sempre l'educació al servei dels seus programes polítics.

— **¿Què es pot fer per a eixir d'aquest**

cercle viciós?

— La responsabilitat dels que tenim responsabilitats educatives és tractar d'evitar les discussions des del fonamentalisme ideològic o la perversió doctrinària. Les expressions reduccionistes que aquests dies s'han vist en el carrer, moltes vegades reduïdes a un eslògan repetit de manera insistent, caldria substituir-les per argumentacions raonades i contrastades. Els sindicats haurien d'explicar millor les seues posicions i reflexionar més sobre els aspectes pedagògics de la llei.

— **Des de la història de l'educació, ¿quin ensenyament cal extreure de tot això?**

— Habituar-se a pensar històricament és adonar-se que els canvis històrics són processos de transformació lenta però sostinguts i consistents. Creure que una reforma com aquesta canviarà les coses és ignorar la història. En canvi, caldria estimular processos de transformació consecutius i fermes perquè no es tracta de canviar per canviar ni d'innovar per fer coses diferents sinó fer coses de més qualitat.

— **¿Quins temes pedagògics li semblen ara mateix més rellevants?**

— Quasi tots els temes substantius de la nostra realitat educativa són vells i molt reiterats. Per citar-ne algun, la funció social dels mestres, per exemple, està molt absent del debat social. Recorde que José Antonio Marina diu que una manera d'avaluar la saviesa d'una societat

consisteix a identificar a qui li ret homenatge, a qui li dona prestigi. En aquest sentit la nostra societat encara té una desconsideració social cap a la figura del mestre.

— **¿Com es manifesta aquesta desconsideració?**

— Puc explicar una situació concreta. Fa uns dies sentia dir a una autoritat política afirmar que l'Educació per a la ciutadania serà un espai perquè determinats professors introduïsquen a l'escola la seua ideologia. Aquesta persona sospitava que el mestre es convertirà en un element de transmissió ideològica. Això és un autèntic insult a la professionalitat del mestre, al qual se'l considera incapaç d'abordar una matèria sense intencionalitat d'adoctrinament.

— **Comentava adés que la figura del mestre està avui poc considerada socialment. Aquesta desconsideració, ¿afecta a la qualitat educativa?**

— Deixant de banda l'estatut professional i els aspectes laborals, la millora de la qualitat educativa passa en primer lloc pel docent, en dues qüestions fonamentals com la formació inicial i la formació contínua. ¿Perquè per a ser periodista calen cinc anys d'estudi i per a ser mestre, només tres? És un fetixisme molt antic considerar que qui educa un xiquet xicotet necessita saber menys que el que educa un xiquet major, que per a ensenyar fins als 12 anys cal ser diplomad i a partir dels 12, llicenciat. Això no té cap justificació científica.

— **Es critica la LOE perquè retalla la participació de la comunitat educativa. ¿Es pot fer una lectura històrica de la participació escolar?**

— És encara prompte per a parlar-ne perquè ens falta perspectiva. Els consells escolars de la República no són comparables amb els actuals consells, que s'han d'emmarcar en la Constitució. Però des de la Transició la participació s'ha convertit en una rutina: hem passat a un ús legalista, formalitzat, administratiu... Més que el mecanisme legal concret i els òrgans establerts m'importa la funció i la cultura de la participació.

— **¿Quina és aquesta cultura?**

— La cultura participativa suposa instaurar la pràctica cooperativa, el treball en grup, els projectes compartits... Tant en les reunions dels consells escolars, com en els claustres, en les converses de corredor o a l'aula, hi ha d'haver una consciència i una pràctica estesa de la participació, això és el que realment interessa. La participació ha de ser una cultura que s'ha de viure plenament en el centre educatiu.

Els acords promoguts pel Ministeri i la Generalitat desorienten el sector

Els mitjans de comunicació divulgaven recentment informacions parcials basades en els acords signats sobre retribucions i altres millores en les condicions laborals del professorat de l'ensenyament concertat per 2006. La insuficient cobertura d'aquestes notícies ha pogut provocar confusions que ara cal precisar.

L'acord del 20 d'octubre

El Ministeri d'Educació i les organitzacions CCOO, ANPE, UGT, CSIF, USO i SAP van signar el 20 d'octubre, sense consultar el col·lectiu docent, un acord sobre condicions sociolaborals del professorat en el marc de la tramitació i desenvolupament de la Llei d'Educació (LOE). Des de diferents instàncies s'ha qualificat el document d'"acord fantasma", ja que encara haurà de ser negociat novament i aplicat en les distintes comunitats autònomes.

La Confederació d'STEs no va signar aquest document i va expressar la seua contrarietat, tal com s'explica en altres pàgines

d'aquesta mateixa edició.

Entre altres aspectes —que també s'aborden en altres seccions de la publicació—, cap dels deu apartats de l'acord referents a jubilacions, formació permanent, reducció horària per a majors de 55 anys, promoció del professorat... recull avanços significatius sobre el redactat de la LOE, encara que s'ha buscat una redacció ambigua que pot confondre els lectors. D'altra banda, el nou complement econòmic de 60 euros, que el MEC pretén que introduïsquen les comunitats autònomes, no és un complement lineal per a tot el professorat ja que està vinculat a la participació en determinades tasques sense concretar.

El document només afecta als professors de la xarxa pública i només si es renegocia amb la Conselleria d'Educació podria tindre repercussions favorables per al personal treballador dels centres concertats.

L'acord del 25 d'octubre

L'acord del 25 d'octubre entre la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques i els sindicats UGT, CCOO, CSIF i MAP afecta de moment als empleats i les empleades públiques. L'anàlisi d'aquest acord i els motius de la Intersindical per a no signar-lo també es poden llegir en altres seccions d'aquesta edició. Pel que fa de manera particular

Un acord sense compromisos i poc efectiu

L'acord del 8 de novembre entre el MEC i els sindicats FE-CCOO, FETE-UGT, FSIE i USO, majoritaris en el sector d'ensenyament concertat —el Ministeri va marginar la Confederació Intersindical Gallega (CIG), organització en representació de la qual els STEs negocien el conveni—, ha estat objecte d'anàlisi pel Sindicat: "Es tracta d'un acord sense compromisos i poc efectiu, perquè el seu desenvolupament —necessari per a traduir-se en acords reals que repercutisquen de manera efectiva en les condicions salarials i de treball— dependrà de les negociacions entre el MEC i les administracions autonòmiques". El Sindicat ha manifestat els principals punts de desacord:

n1. STEPV-IV, se suma i se sumarà a tots aquells acords que suposen una millora de les condicions salarials i laborals del conjunt de treballadores i treballadors del sector de l'ensenyament concertat. Aquest acord està redactat de manera difusa i caldrà realitzar un seguiment de les negociacions posteriors per a valorar com es du a terme.

n2. El llenguatge emprat en l'a-

cord és poc compromés en molts aspectes i no dona garanties de compliment.

n3. L'acord no aclareix si es consolidarà en la nòmina el 0'7% d'augment per a recuperar la diferència entre els increments del 2005 de les partides dels mòduls de concerts corresponents als salaris del personal docent concertat i les retribucions dels funcionaris públics.

n4. El MEC es compromet a revisar les partides dels mòduls de concerts per tal d'aplicar un increment d'un 3'1% per al 2006, com els funcionaris públics. 5. El MEC es compromet a proposar un increment de la partida d'"altres despeses" per tal que el PAS s'hi pugua beneficiar. Cal verificar si el acord salarial del 2006 incorpora aquesta millora.

n6. El MEC ha de proposar a les administracions, en el termini d'implantació de la LOE, les mesures adients per a equiparar salarialment els llicenciats que imparteixen el primer cicle d'ESO amb els del segon (aquest aspecte és ja una realitat en el País Valencià gràcies a les negociacions de l'acord salarial de 2004, signat per STEPV-IV (BOE15/12/2004).

n7. Respecte a la paga de 25 anys, el MEC només diu que es compromet a fer gestions en el marc del IV Conveni per assumir l'abonament de la paga, però no queda clar que estiga garantida en el V Conveni.

n8. En formació, no queda clar quina responsabilitat assumirà el MEC, ja que no té competències sobre les autonomies en aquesta matèria.

n9. Per tal de millorar la qualitat de l'educació i les condicions laborals del professorat, el MEC es compromet a revisar amb les administracions autonòmiques les ràtios, però sense cap concreció (al País Valencià els acords signats per l'STEPV-IV han permès ampliar les plantilles d'Infantil, Primària, ESO i Batxillerat concertat).

n10. El MEC assegura que estudiarà amb les administracions autonòmiques la revisió de la legislació perquè el personal complementari d'Educació Especial s'incorpore progressivament com personal docent. El compromís està tan difuminat que no assegura res".

El canvi d'actitud de la Conselleria pot permetre disposar del Protocol en 2005

Imminent aprovació del protocol de negociacions de privada

El Sindicat ha expressat el seu optimisme pel canvi d'actitud expressat pels responsables de la Conselleria d'Educació en relació al document de Protocol de negociacions en el sector per al curs 2005/06, que podria estar tancat abans de les vacances de Nadal. La fixació del Protocol permetrà agilitza les negociacions i els possibles acords. La reunió dels sindi-

cats més representatius de l'ensenyament concertat amb el secretari autonòmic d'Educació, Màximo Caturla, el 28 de novembre pretenia reconduir les negociacions entre els representants dels treballadors i l'Administració valenciana. En la reunió, convocada a instància dels sindicats, les organitzacions sindicals van manifestar el seu malestar per l'actitud de la

Conselleria i van expressar la necessitat d'establir un clima que permeta culminar les negociacions i concretar els temes que s'han d'abordar. Els sindicats van presentar al secretari autonòmic una relació de temes prioritaris. La Conselleria s'ha compromés a respondre en una reunió que se celebrarà entre el 12 i el 16 de desembre.

STEPV-IV en el punt de mira de la patronal

El sindicalisme ferit

Miquel Calatayud

Davant la urgència d'abordar temes com els acords salarials, els sexennis, les plantilles de batxillerat, el V Conveni o els contractes d'obra i servei, cal no oblidar un assumpte important per les seues conseqüències sobre la pèrdua de llibertats ideològiques i respecte sindical. Nosaltres, des del Sindicat, recolzem les accions del professorat contractat com a part de la lluita per aconseguir la unitat de tots els treballadors i treballadores amb la perspectiva d'avançar cap a una societat sense persones opressores ni oprimides. Tanmateix sembla que part de la patronal haja desencadenat en l'escola concertada una guerra contra l'STEPV. Fa temps que són visibles els intents d'arraconar el sindicalisme valencià de classe, democràtic, solidari, autònom, unitari, assembleari, reivindicatiu, compromés amb la plena normalització lingüística.

El malson de fer acció sindical en l'escola concertada ens ve perquè estem aventurant-no en una realitat molt coneguda en la història del sindicalisme, on el personatge és la major part de la patronal que pretén que la seua ideologia siga també la dels seus treballadors i treballadores. Per això els sindicats afins a les patronals, confessionals sobretot, tenen totes les portes obertes per fer la seua tasca sindical i es veuen afavorits pels articles 9 i 88 del conveni vigent, és a dir, tant per tot allò relacionat amb l'organització del treball i la disciplina del centre, una facultat específica de l'empresari, al qual cal comunicar-li les reunions sindicals. Fent ús d'aquesta prerrogativa, l'empresari facilita el dret a la informació en les hores que a ell li siga més convenient pels seus interessos, fent i desfent cada volta més amb més marges de decisió i d'opressió.

No acceptar eixa realitat patronal que envolta els col·legis privats concertats provoca que no es pugua viure amb pau el sindicalisme envers els nostres companys i companyes que treballen en aquests centres. Són remarcables les traves que ens posen per poder portar la informació adient. Per exemple:

- Adjudicar les hores d'assemblees moltes vegades fora de la jornada laboral docent: "A las siete de la tarde es buena hora para vosotros".

- No rebre el permanent sindical o fer-lo esperar més del que aconsella el sentit comú. Després d'una hora esperant, "hoy va a ser imposible, vuelva usted mañana, o mejor llame por teléfono".

- Excusar l'absència de la informació del Sindicat al tauler de la sala del professorat perquè "no es un sindicato muy representativo en el sector. De vuestro sindicato no llega nada".

- Desautoritzar la nostra manera de treballar amb els seus continguts, actituds i procediments per mitjà de verbalitzacions insidioses i mal formades: "el catalán ha de ser voluntario y pagando"; "vuestro sindicato es demasiado laico"; "espere ahí a ver si encuentro algún huequecito y puede hablar con don Rafael".

- No respectar la normalització lingüística: "Para qué hay que hablar en valenciano si ya lo hacéis vosotros".

- Desconfiar del nostre autofinançament per part de la base afiliada, així com de la nostra autonomia

cultural i intel·lectual: "¿Habéis hecho vosotros ese calendario de las mujeres...?".

- Desacreditar la nostra pluralitat ideològica democràtica: "Sois más rojos que los rojos y más separatistas que los vascos".

- Manipular informació com ja va passar en juny amb el personal d'administració i serveis i l'acord salarial de 2005.

- Riure's del nostre caràcter assembleari. "Eso de asamblearios es utópico y pasado de moda".

- Manifestar amb ironia la seua desconfiança sobre les nostres reivindicacions en pro dels interessos econòmics, laborals, professionals i sociopolítics del conjunt de les treballadores i els treballadors de l'ensenyament: "Vosotros sólo os dedicáis a la escuela pública". Obliden de manera interessada que STEPV-IV impulsa amb fets totes les reivindicacions i manifestacions dels treballadors de l'ensenyament concertat.

Moltes vegades hem dut la informació pertinent sobre la professió d'ensenyar i educar als col·legis pri-

la major part de la patronal pretén que la seua ideologia siga també la dels seus treballadors i treballadores

vats concertats i els papers han quedat amagats en la recepció, la secretaria o el calaix de la taula de direcció.

Nosaltres ens rebel·lem i rebutgem eixa veritat de martingales, xarrameca i despesa de diners públics que fa part de la patronal. La nostra estratègia és el treball reivindicatiu lligat als interessos i les necessitats de la classe treballadora i de totes les reivindicacions de l'educació al País Valencià i a tot l'estat.

Comptem amb el consens i la col·laboració de totes i tots els treballadors i treballadores de l'escola concertada, així com de tots els companys i companyes que treballen com a permanents del Sindicat.

STEPV-IV vol impulsar una mobilització important de recursos per a entrar amb tots els nostres trets identitaris al si dels centres concertats. Anem a lluitar per a millorar les condicions laborals, la supressió de qualsevol discriminació, la participació dels pares i les mares, l'alumnat, els docents i els no docents, les forces populars de l'entorn a favor d'una gestió democràtica del centre. Des del Sindicat anem a afavorir encara més les relacions solidàries i la inserció dels centres educatius en la realitat social i cultural del País Valencià.

Permanent sindical del sector ensenyament privat

Respuesta a una denuncia de la comunidad educativa

Campos electromagnéticos y salud laboral

José Luis González Mesguer

El claustro del CP Tomás de Villarroya de la ciudad de València ha comunicado la instalación de una línea de alta tensión, alimentada a 220.000 voltios, a cinco metros de las aulas, con la pretensión de formalizar una denuncia ante las autoridades de Sanidad. El centro se manifiesta preocupado por los efectos contra la salud que puede provocar la exposición a los campos electromagnéticos (CEM) de los 500 estudiantes y las 56 personas que trabajan en el centro.

STEPV-Iv y la Confederación de STEs están comprometidos históricamente en la defensa de la comunidad educativa ante los efectos negativos de las radiaciones. En 1983 el Sindicato realizó una campaña de

sensibilización para eliminar los pararrayos radiactivos de los centros. Desde hace unos meses el Sindicato colabora en las campañas dirigidas a reducir la distancia de las antenas de telefonía móvil de los espacios considerados sensibles y entre ellos los parques infantiles.

En este terreno conviene recordar una grave situación de la que los medios de comunicación se hicieron eco hace apenas cuatro años. Entre el colectivo de 470 niños y niñas del CP García Quintana de Valladolid se llegaron a diagnosticar cuatro casos de cáncer infantil (tres leucemias y un linfoma). La movilización ciudadana consiguió finalmente la retirada de las antenas.

Mobilizacions contra de la subestació elèctrica en Patraix. / ARXIU

Conclusiones del estudio sobre las radiaciones

El Sindicato ha presentado las conclusiones de su estudio sobre las radiaciones no ionizantes de frecuencia extremadamente baja (FEB). Las radiaciones podrían afectar al personal del CP Tomás de Villarroya y a nueve centros más en el entorno de los barrios valencianos de Patraix-Jesús.

La radiación de FEB y el espectro electromagnético

Radiación significa energía transmitida por ondas. Las ondas electromagnéticas son ondas de fuerzas eléctricas y magnéticas generadas de forma natural (luz del sol, estrellas, tormentas) o artificial (maquinaria, líneas eléctricas, electrodomésticos, etc.). El conjunto de radiaciones es conocido como espectro electromagnético. Este espectro se divide en dos regiones principales: la ionizante (RI) y la no ionizante (RNI).

Toda radiación puede expresarse por su longitud de onda y su frecuencia. La RI (rayos x, rayos cósmicos...) tiene frecuencias altas hasta 1024 y longitudes de onda muy corta y es capaz de romper las moléculas de los átomos —la radioactividad—. Sin embargo, la RNI tiene una frecuencia de onda más baja (de 0 Hz a 1015) y longitudes de onda larga. Nos referiremos exclusivamente a la parte más bajas de la RNI, la denominada Frecuencia Extremadamente Baja (FEB) y, dentro de ella, a la de frecuencia entre 0 y 50 Hz y de longitud de onda de unos 5.000 Km, utilizada para la generación, distribución y uso de energía eléctrica. Esta corresponde precisamente a la demanda del centro educativo.

Los límites de exposición que marca la normativa es de 5000 V/m. y de 100 μ T (microtesla, unidad de medida de la densidad del flujo magnético). No aborda-

mos los riesgos en procesos industriales (soldadura, calentadores de inducción...), ni los de telefonía móvil.

Salud y radiaciones electromagnéticas de FEB

Este tema alcanza un grado elevado de controversia técnica, social y política. Por ello, una síntesis de las principales investigaciones excede ampliamente el objetivo del artículo. Remitimos directamente a la sección de Salud Laboral de la web del Sindicato. La evidencia de los estudios del laboratorio no demuestra categóricamente que la exposición dentro de los niveles recomendados signifique un riesgo para la salud. No obstante, se han mostrado determinados efectos en condiciones de exposición generalmente intensas y/o prolongadas.

Los CEM no parecen capaces de inducir los cambios moleculares necesarios para la aparición del cáncer, pero no se descarta su efecto como agentes facilitadores del proceso neoplásico (en glándula pineal, ritmos circadianos de sueño y vigilia, modificaciones de melatonina...). En este sentido se inclinan las conclusiones del proyecto europeo Reflex, de 2004, cuando observan "modificación de la expresión de numerosos genes y proteínas a niveles de exposición muy reducidos".

Los estudios epidemiológicos no son concluyentes. Por una parte se defiende que hay una asociación débil o inexistente entre exposición a los CEM y cáncer. No hay evidencias de laboratorio y además no existe un mecanismo biológico que explique esta relación causal. Organismos encargados de la protección contra la RNI (ICNIRP) reiteraron en 1994 la ausencia de efectos nocivos

(exposiciones transitorias de hasta 2000 miliT (eslas) y exposiciones a largo plazo a densidades de hasta 200 miliT).

Ahora bien, hay evidencias significativas entre la exposición en el domicilio de residencia y el aumento de leucemias infantiles, según las investigaciones realizadas por Anders Ahlbom y Sander Greenland en el Instituto Karolinska de Estocolmo.

Un informe del Consejo Nacional sobre Protección de la Radiación de los EEUU, escrito por 11 importantes expertos en CEM recomienda un límite de seguridad de 0,2 microteslas.

En investigaciones sobre salud laboral se mantiene la controversia en idénticos términos. No hay fuerza, ni consistencia, ni especificidad de la asociación exposición e incidencia de cáncer según los criterios científicos. Sin embargo, un estudio (Universidad de Carolina del Norte) muestra una asociación con tumores, principalmente leucemias, cáncer de mama, o tumores de sistema nervioso central, etc. que da pie a investigadores como Pedro Belmonte o Gómez Perretta a solicitar la reducción de los valores límite de exposición planteados en el Real Decreto 1006/2001 (valor límite 100 μ T, microteslas) o a dar un crédito mayor a estas últimas investigaciones porque son "independientes de las empresas eléctricas". En fin, ante la incertidumbre científica, existe una unanimidad en que hay que las investigaciones han de proseguir.

Desde el Sindicato concluimos, con Ignacio Orive, que las investigaciones científicas constituyen por ahora una muy seria advertencia de los potenciales efectos adversos de los CEM emanados de las FEB, tanto de las líneas de alta tensión como de los aparatos eléctricos. En

este sentido, no puede obviarse dos situaciones arriesgadas. La primera, individual: los portadores de marcapasos deben asesorarse del riesgo. La segunda, afecta a todo el entorno: el aislante eléctrico presente en la subestación de Patraix (Hexafluoruro de Azufre, SF₆) puede producir, por descomposición térmica, gases altamente tóxicos en caso de incendio.

Principio de precaución

Intersindical Valenciana y la Confederación de STEs han sido claros y contundentes: mientras exista una incertidumbre científica sobre los efectos para la salud se debe actuar de acuerdo con el principio de precaución. Este principio se aborda en el Tratado de la Comunidad Europea (DOC.COM 2.2.2000, apartado 2, artículo 17). En cualquier caso se debe utilizar la mínima emisión técnicamente posible (ALARA/ALATA).

Pero existen más argumentos a tener en cuenta. La experiencia histórica exige no reincidir en la farsa de las "evidencias científicas". Cabe recordar el antecedente del tabaco, del cual no se reconoce su carácter cancerígeno hasta 1994, aunque sus efectos se conocían en secreto desde los años 50.

Por otro lado, en dos sentencias recientes, en Burriana y Murcia, el Tribunal Supremo ha fallado contra la empresa Iberdrola y le ha exigido "exposición cero de CEM" del transformador situado bajo la vivienda de una familia. Es evidente que existe demasiadas interrelaciones entre los poderes político y económico.

Adoptar el criterio de precaución supone, al menos:

- Fomentar e incrementar las investigaciones independientes, en ningún caso eliminarlas.

- Reducción de los índices de exposición a los mínimos técnicamente posibles (ARALA) según FMP y Ministerio de Sanidad y aumento de las distancias de seguridad (En Suiza es de 1 μ T).

- Implicación directa de la Conselleria de Educación en la seguridad y salud laboral. Cumplimiento del protocolo firmado con las organizaciones sindicales en febrero del 2005. Elaboración del Plan de Prevención según la Inspección de Trabajo en respuesta a la denuncia de los sindicatos presentes en el Comité de Seguridad y Salud Laboral.

- Implicación de los Ayuntamientos, Comunidades Autónomas y Administración del Estado en una mesa común de diálogo, que permita la elaboración de nueva normativa estatal, nacional y municipal que sustituya la actualmente en vigor.

- Paralización de las obras de construcción de la subestación de Patraix para eliminar el riesgo a la comunidad educativa del CP Tomás de Villarroya, así como a todos los de centros educativos del barrio.

- Compromiso con la formación en la institución educativa y en todos los ámbitos sociales, incluida la familia. Los problemas no sólo se resuelven identificando a quien más culpa tiene. Se debe considerar la interdependencia de todos los factores, entre los cuales no es menor la demanda creciente de energía eléctrica y su consumo desmesurado.

Postdata: Rindo aquí un modesto homenaje a quienes defienden cada día con uñas y dientes —reuniones, papeles, organización, caceroladas...— la salud de sus vecinos. Su lucha sigue siendo necesaria para todos y todas.

CONVIVÈNCIA EN ELS CENTRES EDUCATIUS

EL SINDICAT IMPULSA EL DEBAT SOBRE L'ANOMENADA 'VIOLÈNCIA ESCOLAR'

Incrementar l'autonomia escolar i millorar la convivència en els centres

Des de la seua fundació, STEPV-IV aposta per l'Escola Pública i democràtica amb el convenciment que els valors democràtics han de prevaldre sobre qualsevol altre model de gestió dels centres. En els últims anys s'ha instal·lat en determinats sectors socials un discurs que ataca frontalment aquest model, un discurs que pretén associar els centres públics amb l'escat de manifestacions amb violència.

Una anàlisi profunda de la realitat escolar revela l'existència de determinades i puntuals accions intencionades per part de minories de menors i joves, uns comportaments que cal afrontar amb polítiques socials integrals. Aquest tipus de violència, sovint qualificada d'"escolar" perquè es dona en els centres educatius, no té una única causa explicativa. La violència s'exerceix en la societat, en la família i també en el mateix context escolar. La grandària dels centres, la forma de gestionar la disciplina, els models de direcció i organització dels temps i els espais o l'atenció a la diversitat de l'alumnat, entre altres factors, propicien l'existència de conflictes tant entre l'alumnat com en les relacions dels joves amb el professorat o les famílies.

El Secretariat Nacional de

l'STEPV-IV, conscient que tots els agents que intervenen en el procés educatiu han de respondre a aquest fenomen de manera equilibrada, planificada i sistemàtica, vol obrir un debat públic sobre la convivència en els centres. En aquest debat, les propostes han de sorgir des de la base, tant des dels claustres com al si de l'organització sindical, en les assemblees comarcals i intercomarcals. Es tracta d'un procés que ha d'afrontar els tres grans nuclis de discussió: les implicacions i els riscos del professorat; la gestió de la convivència en els centres en un context de més autonomia; les actuacions integrals de totes les administracions relacionades amb els processos d'ensenyament i aprenentatge.

El Sindicat convida el professorat i tota la comunitat educativa a participar en les activitats i convocatòries que impulsarà en totes les comarques del País Valencià per a reflexionar sobre l'anomenada violència escolar i per a enfortir el model d'Escola Pública i democràtica. En aquesta direcció, les pàgines d'ALL-I-OLI acolliran en edicions successives reflexions i propostes plurals per a donar suport a un debat inajornable.

ARXIU

Sobre la reforma de la ley de responsabilidad penal del menor de 5/2000

La ley 5/2000, de la Responsabilidad Penal del Menor, nació con una clara *finalidad educativa*, tal y como se recoge en la segunda parte de su Exposición de Motivos, en los números seis, siete y ocho, como un procedimiento basado en los *principios sancionador-educativo*, rechazando por tanto el ejercicio de la **acusación particular**, por parte de la víctima o sus representantes, así como también la **acusación popular**.

El **principio acusatorio** se reducía exclusivamente al Ministerio Fiscal, que asumía la instrucción del procedimiento, lo cual ha llevado a no pocas situaciones de dificultad, entre letrados defensores del menor y el citado Ministerio Fiscal. Puesto que tal y como recoge el artículo 26 de la Ley, le otorgaba la decisión sobre la práctica de pruebas en fase instructora, salvo que el mismo halla concluido la instrucción y el expediente hubiese sido ya elevado al juzgado; en tal caso, al letrado solo le quedará volver a solicitarlo al juez en la siguiente fase procesal.

La participación de la víctima en el procedimiento se produjo, dada la necesidad de la parte perjudicada y de sus representantes de participar en el proceso, tras la reforma operada en la ley 15/2003.

Todo ello conlleva no solo una modificación

substancial de la naturaleza de la ley, si no también de su fin educativo y de reinserción del menor en la sociedad. ¿Qué ha pasado con la conciliación y la reparación del daño del menor? ¿No se ha comprometido suficientemente con esta reforma ya el fin de la Ley y su interés último el menor? ¿La víctima y sus representantes legales han sido capaces de llegar a una conciliación, pensando en la rehabilitación del menor y su resocialización? ¿Cuántos expedientes se hubieran sobreesido por el Ministerio Fiscal y han continuado por la acusación particular?

¿Cuántas sentencias han sido dictadas por el Juez de Menores, ante las legítimas peticiones de las víctimas, con más contenido de proporcionalidad entre el hecho y la sanción, que *finalidad educativa*? ¿El Ministerio Fiscal no actuaba ya suficientemente como acusación, pero sin ningún subjetivismo de parte, sin pre-juicios, con los que se pudiera romper totalmente la naturaleza educativa y reinsertadota de esta Ley del menor?

En fecha de hoy, nos encontramos con la mas que segura nueva reforma de la Ley 5/2000, en cuanto a los citados principios básicos inspiradores de la norma.

En primer lugar la reforma de la citada Ley, establece una serie de medidas que conllevarán un endurecimiento de las conde-

nas impuestas por el Juez para aquellos delitos de extrema gravedad, como son los de homicidio, asesinato y violación. Es decir, en los mismos se va a posibilitar la *prolongación de la medida de internamiento*, es decir se habla de la posibilidad de en delitos de extrema violencia, de incrementar hasta los cinco años para los menores entre 14 a 16 años, y para los menores entre 16 y 18 años hasta ocho años, y pudiendo llegar hasta los diez años de internamiento en régimen cerrado.

En segundo lugar, los menores sancionados con estos delitos deberán cumplir las medidas en *centros de seguridad reforzadas*. Nuevamente se quiebra el fin último de la Ley 5/2000, puesto que el principio de resocialización del artículo 55 de la Ley, establece como punto de referencia la vida en libertad, reduciendo al máximo los efectos negativos que el internamiento pudiera tener para el menor y su familia, favoreciendo los vínculos sociales y familiares. Además hoy la Ley no distingue los centros para la ejecución de las medidas privativas de libertad, entre los que tengan o no medidas de seguridad máxima para menores especialmente peligrosos.

Se establece también la posibilidad, para este tipo de delitos que los menores sancio-

nados, al cumplir dieciocho años de edad, pasen a cumplir el resto de "la pena" en un centro penitenciario ordinario. Todo ello rompe nuevamente los objetivos y principios con los que nació la ley, pues se consideraba que en interés del menor, los centros posibilitarían unas mejores condiciones educativas y rehabilitadoras.

Todos estos posibles aspectos de la reforma, no son más que la consecuencia de lo ya expuesto con anterioridad, puesto que si se prolonga el internamiento en los delitos de extrema violencia y además se cumplen en centros especiales con medidas de seguridad máxima (reforzada), ¿Qué diferencia hay con las cárceles?, ¿al menor le dará mas o menos igual que a los dieciocho años deba pasar a una cárcel convencional para terminar su condena?

Quizá las situaciones de violencia de estos últimos años hagan realmente necesario el recrudescimiento de la Ley de Responsabilidad Penal del Menor de 5/2000, pero debería mantenerse su naturaleza última.

Rosario Millán Miralles
Letrada del Ilustre Colegio de Abogados de Valencia

CONVIVÈNCIA EN ELS CENTRES EDUCATIUS

Mesures urgents contra la 'violència escolar'

Propostes de prevenció

J. P. C.

STEPV-Iv treballa des de diferents àrees, en particular des de la Formació, Política Educativa i Salut Laboral, per tal d'implicar la comunitat educativa i els agents socials amb mesures actives de prevenció de les situacions de violència escolar. Aquestes iniciatives però, han de tindre una consideració prèvia que, a més d'orientar-nos han d'ocupar-nos amb resultats pràctics per a enfrontar-nos amb circumstàncies difícils com l'acostament entre escolars: la violència escolar és un episodi d'entre les situacions que dissortadament es donen en contextos familiars, el treball i l'oci. Aquests escenaris —pensem en els brots de violència de gènere, els sorgits en les relacions laborals o en determinades competicions esportives— espanten alguns joves a justificar accions o agressions inadmissibles. En aquestes situacions resulta injust, a més d'irresponsable, concentrar l'atenció exclusivament en el centre escolar com si fóra el principal responsable de l'esclat de la violència. Amb aquesta premissa cal adoptar algunes mesures elementals. Tot seguit en proposem algunes.

■ Més democràcia i participació

Cal promoure de manera decidida, amb més recursos i espais cívics, la participació de tota la comunitat educativa. Aquest és un instrument elemental de prevenció de conflictes. Convertir un centre educatiu en una peça clau del teixit social és una mesura responsable per tal que joves, famílies i professorat treballen junts en la tasca educativa.

Cal una política activa de promoció de la participació social en l'educació amb més inversions en espais cívics i més democràcia en la comunitat educativa.

■ Més confiança i dignitat de la tasca docent

Per a realitzar la seua tasca educativa, els equips docents, sempre necessitats de recursos, han de comptar amb la confiança de la societat. Però l'Administració no confia en la cultura dels equips educatius, ni en els equips directius. A més de la manca de serveis i biblioteques en la majoria d'instituts, molts d'ells es troben amb una situació deplorable. El professorat demana una millor cobertura jurídica front a determinades situacions, com els brots de violència o els accidents laborals. L'actualització de la normativa legal en aquest sentit és per tant una necessitat per afrontar d'una forma eficaç els conflictes de convivència. Al capdavant, són necessaris més recursos i més incentius per al professorat i per a la tasca docent.

■ Més control dels recursos públics

Les polítiques de privatització dels recursos públics no sols són irresponsables sinó que representen una

bomba rellotgeria per a la convivència social. La privatització de tots els serveis públics, a més de l'educació, aprofundeix l'esclat social. L'abandonament per part de les administracions de les responsabilitats en la difusió de la cultura i la ciència com a serveis públics impliquen ignoren les seues obligacions legals i morals. Una prioritat elemen-

En aquestes situacions resulta injust, a més d'irresponsable, concentrar l'atenció exclusivament en el centre escolar

tal és que els serveis educatius públics reben més recursos públics. L'educació privada ha de correspondre-li, si vol rebre aportacions públiques, dels serveis educatius bàsics, com els que han de rebre els nouvinguts.

Les administracions, especialment el Govern valencià, dediquen grans inversions a les polítiques d'aparador sense destinar a penes recursos a la cultura. Només la despesa per la inauguració del Palau de les Arts de la ciutat de València supera la inversió anual en biblioteques de la Generalitat. Finalment, els serveis assistencials necessiten una dignificació i coordinació entre administracions.

■ Més mitjans i serveis públics

Calen mitjans i autèntics serveis de comunicació públics, amb objectius públics. El fet que molts professors i professores tracten de sensibilitzar l'alumnat en matèria de cultura i valors cívics mentre els mitjans de titularitat pública contenen programacions comercials, esdevé una tasca sobrehumana. L'allau de missatges amb violència i contravalors educatius continguts al si de programes imbècils només fa que estimular la imbecilitat social entre les audiències. L'amplificació de notícies relatives a la violència juvenil en centres públics mentre que, de manera sospitosa, no s'identifiquen amb el mateix relleu els incidents esdevinguts en centres privats, poden provocar una alarma social injustificada. Cal estar atents a la cobertura mediàtica d'aquests successos i practicar a les aules exercicis elementals d'anàlisi crítica de les notícies. D'altra banda, des de la institució educativa cal exigir als mitjans que respecten les regulacions sobre la protecció de la imatge dels joves i actuar jurídicament si es vulneren els preceptes que contempla la Llei del Menor.

Aproximació al pla PREVI contra la 'violència escolar'

Una plataforma més per a l'autobombo del conseller

Joan Pau Cimarro

El 17 d'octubre, davant el ple del Consell Escolar Valencià, el conseller Font de Mora va presentar el pla PREVI per a combatre l'anomenada "violència escolar". Sense cap consulta ni debat previ amb la comunitat educativa, el conseller anuncia un pla "ambiciós", amb mesures i iniciatives lligades a la convivència i a l'acostament entre escolars. Aquests fenòmens, que haurien de ser tractats amb més cura pels agents socials —i no sols per la comunitat escolar— és amb massa freqüència objecte de discussions entre suposats experts i personalitats. És el cas del congrés sobre "Violència i Escola" realitzat recentment a València, amb algunes discussions interessants però sense cap efecte sobre la realitat educativa.

Acostumats a les declaracions pomposes i buides de l'Administració, el Sindicat va fer constar en el Consell Escolar Valencià la seua disconformitat amb les iniciatives que acaben sent campanyes interessades de propaganda. Les iniciatives, com ara el pla PREVI, manca de recursos i espenta suficient per a introduir les millores necessàries i urgents a l'ensenyament.

L'ensenyament públic és objecte en ocasions —per motius comercials i polítics— d'un tractament sensacionalista en les notícies i fets lligats a conductes d'agressió i conflicte. És curiosa la coincidència amb què alguns d'aquests fets es magnifiquen als mitjans de comunicació, coincidint amb escenaris temporals com la discussió sobre una llei educativa o el període de matriculació. Aquests incidents —alguns certament intolerables però altres desproporcionadament amplificats per alguns mitjans— produeixen alarma social i són motiu de confusió i desorientació per a moltes famílies.

Conseqüències inquietants

El pla PREVI no és més que una col·lecció d'iniciatives disperses, algunes d'elles molt antigues, que en conjunt tenen poc a veure amb l'acció preventiva. Amb la denominació de protocols de detecció precoç i intervenció, el resum del PREVI presenta un seguit de fitxes on cal registrar la informació sobre les conductes d'acostament denunciades.

L'organització d'un registre central —promulgat en el DOGV de l'11 de novembre—, amb una base de dades on-line de conductes violentes o de maltractament és una mesura que presenta dubtes jurídics i pràctics. Malgrat les remarques relatives a la regulació legal de protecció de dades, la confiança inicial amb la iniciativa es pot esvaïr prompte, atès que el registre incorpora només els brots de violència esdevinguts en centres públics. Si la detecció i la informa-

ció van lligades a la prevenció, i la convivència és un àmbit sensible és comprensible que únicament es registren les conductes violentes als centres públics. Quina utilitat pot tindre un registre que deixa fora els centres privats i concertats? Estan aquests centres fora de la societat? Com actuarà la Conselleria amb les conductes violentes en aquests centres? Potser el registre només pretén computar determinades situacions conflictives per tal que els experts facen treball de camp.

'Orientados', un recurs poc útil

El PREVI inclou una pàgina web on els membres de la comunitat educativa poden rebre orientació sobre convivència i conductes d'acostament entre escolars. Malauradament, la pàgina és poc útil perquè manquen referències concretes a la organització i el govern dels centres educatius. El dèficit més greu és que els consells es presenten desconnectats de l'organització acadèmica i el govern dels centres educatius: llevat de les tutories, manquen referències als caps d'estudis, direccions o altres responsables educatius.

La formació docent, ignorada

En les reunions comarcals amb els responsables dels centres educatius, l'Administració els informa sobre les característiques del

El pla PREVI, manca de recursos i espenta suficient per a introduir les millores necessàries i urgents a l'ensenyament

PREVI. De manera sorprenent, s'hi anuncien tallers i materials que... no existeixen. El Pla apunta la realització d'un taller, la projecció d'audiovisuals i el llançament de campanyes... virtuals. La formació del professorat s'exposa en mitja pàgina, amb quatre generalitats sobre el que han de fer els tutors, els departaments d'orientació o els Cefires... I poca cosa més. Seguim amb la mateixa: la prevenció de la violència escolar depèn del voluntarisme i espenta dels equips directius i del professorat que segueixen treballant sense suport —amb l'excepció d'alguns ajuntaments— de les administracions públiques. Què dimonis passa amb

Són consells de sobra coneguts que no precisen de tant de rebombori i que representen un menyspreu intolerable a la tasca professional i discreta de molts docents

una Conselleria i un conseller que només es dediquen a vendre fum a l'opinió pública?

Sense recursos

Des de la primera presentació, les direccions territorials estan divulgant el pla arreu del país. En la reunió realitzada a l'Horta Nord va fer acte de presència el director general d'Ensenyaments, el qual, davant els equips directius de la comarca, va fer gala de l'únic recurs que disposava per a presentar el PREVI: un díptic preciós!

Constatada la manca de recursos, sense personal de suport ni hores de dedicació, els responsables d'Educació es dediquen a transmetre els bons consells dels experts: més dedicació i atenció de la tutoria i més esforços dels equips directius. Res de nou. Són consells de sobra coneguts que no precisen de tant de rebombori i que representen un menyspreu intolerable a la tasca professional i discreta de molts docents —sense comptar amb una adequada cobertura jurídica— que dediquen temps i esforços a una tasca que la Conselleria d'Educació només contempla com a plataforma per a la publicitat i l'autobombo.

Enxarxats

Enxarxats

Un Nadal diferent

És tracta d'una secció elaborada per Enxarxats, la pàgina de recursos educatius del web de STEP. Està organitzada en diferents subseccions amb accesos a pàgines i iniciatives sobre antiglobalització, educació, la nostra llengua, voluntariat, comerç just, joguets, ONGs i webs de nadal. Des d'aquestes pàgines podràs fer, des d'enviar una postal nadalenca, fins trobar festes populars relacionades amb Nadal, passant per informar-te de les activitats de les ONGs que promouen els valors de la solidaritat durant tot l'any

<http://stepv.intersindical.org/enxarxats/>

Voluntariat.net

Voluntariat.net és una iniciativa originada des del sector associatiu, amb l'objectiu d'orientar persones de qualsevol edat interessades en el món del voluntariat.

Voluntariat.net també és un recurs a disposició de les organitzacions de voluntariat, com a instrument d'acollida a futurs voluntaris per informar-los i aclarir-los conceptes bàsics per tal que emprenguen un nou camí com a voluntaris. Aquest lloc web està promogut i dinamitzat per organitzacions especialitzades en la lluita contra el Càncer, Immigració, Càritas, disminuïts, desenvolupament rural, Sords, Creu Roja, dones, cecs, drogodependències, Pensionistes i Jubilats, Unió Romaní. Compta amb el suport del Ministeri de Treball i Affers socials.

Crònica d'una lluita ciutadana

El barri de Patraix contra la subestació

Helènia López

El barri de Patraix, a la ciutat de València, porta mesos enfrontat a Iberdrola perquè demana, atenint-se al principi elemental de precaució, que la subestació de transformació elèctrica que l'empresa construeix en el seu barri i el cable que transporta l'energia es traslladen lluny de les zones residencials. Els veïns de Patraix exigeixen als governants que vetllen pel seu dret a la salut, un dret fonamental recollit en la Constitució, i que definisquen un model de ciutat coherent amb un desenvolupament sostenible. Entre els sectors ciutadans favorables al trasllat de la subestació elèctrica destaquen els clàustres, les associacions de mares i pares i els consells escolars de totes les escoles i instituts de la zona, afectats per disposar d'instal·lacions pròximes a la subestació o per escolaritzar alumnat en la seua zona d'influència. Aquesta és la crònica d'una lluita ciutadana que encara continua.

Primavera de 2005. Es posen en marxa unes obres en el solar que l'empresa Iberdrola, empresa patrocinadora de la Copa Amèrica, té al barri de Patraix. Entre els veïns circulen comentaris optimistes: "Han començat a fer el jardí projectat". La realitat és molt diferent: s'està construint una subestació de transformació elèctrica (de 220 mil a 20 mil volts) que, segons diversos estudis, hauria d'estar situada a un mínim de 220 metres de tota zona habitada. Comença la història d'una resistència.

En maig, d'una reunió de presidents de les comunitats més properes a les obres sorgeix un grup que organitza la base d'un incipient moviment veïnal. La conferència de Raül de la Rosa, un expert reconegut en temes relacionats amb l'electromagnetisme, augmenta la consciència del veïnat de la perillositat potencial de la subestació per a la salut de la població, sobretot per als més menuts. Altres experts mundials en temes de salut i electromagnetisme donen suport l'exigència veïnal de treure la subestació del barri perquè, asseguren, "està demostrada la relació existent entre l'exposició continuada a camps electromagnètics i malalties com la leucèmia, el càncer o les depressions".

La primera manifestació del veïnat de Patraix, l'1 de juny, és un èxit. El moviment comença a créixer: assemblees periòdiques en un parc, soroll de cassoles pels carrers i rotgles de veïns preocupats que conversen i prenen consciència de la situació. De manera espontània veïns i veïnes expressen en el carrer el seu malestar i les seues queixes amb pintades pels murs. L'Ajuntament de

Mobilització al barri de Patraix / ARXIU

València envia sistemàticament els serveis de neteja per esborrar-les totes. Tots els partits polítics de l'oposició donen suport els veïns i en el plenari de l'Ajuntament a finals de juliol es vota la paralització de l'obra, vetada per la majoria absoluta del Partit Popular, que s'oposa a la proposta.

El rebuig a la construcció de la subestació elèctrica en un barri assentat i l'exigència del trasllat de la subestació a una ubicació allunyada de les zones residencials segueix evidenciant-se en distintes manifestacions de protesta del veïnat. El 12 de juliol, un convoi escortat per la policia amb cinc grans camions que transporten materials per a l'obra intenten deixar la seua càrrega de matinalda. Amb crits de "no passaran", centenars de veïns els impedeixen l'entrada. Quan els grans camions es retiren l'alegria dels veïns és indescriptible. Però l'alegria durarà poc. Els mateixos camions tornen al dia següent acompanyats per un impressionant dispositiu de

policies antiavalots amb cascs i escuts. La mateixa nit es produeixen les primeres detencions de veïns. Des de llavors totes les setmanes hi ha entrades de camions i en totes elles els veïns mostren de manera pacífica el seu rebuig a la subestació d'Iberdrola.

En l'estiu el problema s'estén a altres zones. Aprofitant les vacances dels veïns, Iberdrola obri una rasa per diferents carrers del barri Senabre, per on circularan els 220 mil volts. Els veïns d'aquest barri acorden tot seguit sumar-se a les protestes.

L'última gran descàrrega de material, també amb la resistència dels veïns, es produeix el 25 de novembre a les 6 de la matinada. En totes les mobilitzacions, entre elles dues manifestacions multitudinàries en juliol i octubre pels carrers del centre de València, el barri de Patraix aconsegueix la simpatia de molts ciutadans però sense el suport del Govern municipal.

Natura Valenciana

El pollancró o bolet de xop

Joan V. Pérez Albero

Els xop o pollancre (*Populus nigra*), l'alber (*Populus alba*), el trèmol (*Populus tremula*) i el xop d'Elx (*Populus euphratica*), són quatre arbres de la família de les salicàcies relativament abundants a les nostres terres, a excepció del xop d'Elx, del qual només tenim vora d'un centenar d'exemplars que viuen a la vora de les sèquies (Aigua Dolça i Aigua Salà) que ixen del pantà d'Elx, riu Vinalopó.

És fàcil trobar-los a la vora dels rius, les sèquies i els pantans sols d'al·luvió amb una elevada humitat edàfica, constituint boscos de ribera. Degut al seu ràpid creixement se'n fan plantacions per obtenir fusta, matèria primera de la pasta de paper, per la qual cosa se'ls sol veure arrencats a les vores dels rius.

A la primavera i a la tardor, sobre la fusta i les soques de xops i albers, formant grups compactes, creix un fong comestible molt preuat, el pollancró (*Agrocybe aegerita*), també conegut com a bolet de xop. Presenta un barret no viscos de 2 a 10 cm de diàmetre de color marró obscur quan és jove que es torna més blanquinós en madurar. Les làmines, denses, primer són clares i després es tornen de color d'argila. El peu és de color més clar i presenta un anell també blanquinós. L'olor dels exemplars envellits recorda la dels plàntans madurs.

El pollancró es pot confondre amb fongs del gènere *Pholiota* que també viuen a la fusta, encara que aquests són viscosos i freqüentment presenten escates en el barret. Algunes persones anomenen també *seta de chopo* el *Pleurotus ostreatus*, una espècie també lignícola de morfologia semblant però que no presenta anell en el seu peu.

Una bona mesura per estimular i conservar la producció d'aquest fong tan preuat seria mantindre les soques dels arbres tallats almenys durant deu anys.

Curs de Formació

Actualitat de la Pedagogia Freinet

Les experiències i els sabers dels mestres innovadors identificats amb la pedagogia de Celestin Freinet són massa importants perquè queden arraconats en la seua memòria particular. Per a estendre aquests sabers, cal estimular espais de formació i projectar cap al futur un treball que ha estat tan significatiu en la història recent de la pedagogia. Precisament l'extensió del moviment Freinet a l'Estat espanyol va experimentar un gran ressò amb el protagonisme i el compromís d'un grup de mestres valencians, dones i homes que van obtenir el reconeixement dels seus companys del moviment dins i fora de

les nostres fronteres. És per això que amb l'organització del Servei de Formació Permanent de la Universitat de València, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica (MRP) del País Valencià, l'MRP Escola d'Estiu Gonçal Anaya i l'Escola Sindical de Formació Melchor Botella es convoca un curs de formació específic per a donar a conèixer l'actualitat del moviment Freinet.

Programa

- El moviment Freinet: una visió històrica i social.
- El treball cooperatiu, font d'investigació en la formació del professorat.
- Freinet des de l'Ed. Infantil.
- El text lliure.
- L'estudi del medi.
- L'atenció a la diversitat.
- Aspectes de l'organització del treball a l'aula.
- Escola, cultura i país.
- La pedagogia Freinet en els MRP.
- Freinet, ara i ací.

Dates

Del 9 de febrer al 18 de maig de 2006 (dijous).

Lloc

Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació. Universitat de València (Av. Blasco Ibáñez, València).

Dirigit a

Professorat de tots els nivells obligatoris.

Places

45

Horari

De 18 a 20,30 hores.

Matrícula

20 euros.

Inscripcions i terminis

Cal reomplir la fitxa de preinscripció i retornar-la per correu ordinari o fax a les seues d'STEPV-Intersindical Valenciana o a l'Escola Sindical de Formació Melchor Botella. Fins el 20 de gener de 2006.

Més informació

www.intersindical.org/stepv
www.escolasindical.org

Escrit Ahir

Ferràn Pastor

Propaganda escolar

Pro Associació Protectora de la Ensenyança Valenciana (1921), de Carles Salvador

L'altre diumenge, a la sobretaula de la paella que fruïrem amb les nostres famílies, els amics Cèsar Ferrandis, Sebastià Giner i un servidor dedicarem la conversa a l'apassionant història cultural valenciana. La cosa esdevenia a l'alberg de Santa Anna, davall l'ermita del mateix nom, entre Castelló de la Ribera i la Llosa de Ranes. En algun moment de les divagacions Cèsar observà: "Déu ser difícil trobar una història

com la nostra en què a l'època contemporània et trobes constantment intel·lectuals que passen del camp valencianista a l'espanyolista i viceversa. Fins als anys seixanta hi ha pocs casos d'una coherència tan constant com la de Carles Salvador". Amb aquesta reflexió m'estalvie la presentació del mestre que tanta ortografia i gramàtica ens ha ensenyat amb els seus manuals.

L'opuscle que ara presento es pot consultar a la Biblioteca Valenciana. Es tracta d'un "follet de propaganda", publicat dos anys després de la seua conferència, també publicada: L'idioma valencià a les escoles. Llegint aquests papers te n'adones del mal que li va fer al moviment valencianista la Dictadura de Primo de Ribera. El full, 16 pàgines, exposa el que va aconseguir l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana per tal d'animar als valencians a crear-ne

una de semblant. Un aspecte que sorprén és la informació sobre l'intent "de russificació escolar" de Polònia i la reacció dels polonesos. Comentant el tema amb l'amic Josep Andrés Timor, d'Ontinyent, m'informa que era corrent entre aquells valencianistes aportar referències sobre altres nacions d'Europa amb una problemàtica semblant a la nostra. És el que va fer Sanchis Guarner en la primera edició de La llengua dels valencians, o Almela i Vives en alguns articles de premsa sobre el cas d'Irlanda. Seria una bona idea que la Federació Escola Valenciana recuperara en un facsímil el follet i la conferència.

Memoria de la represión franquista

José Antonio Antón Valero

La columna de la muerte. El avance del ejército franquista de Sevilla a Badajoz

Francisco Espinosa
Prólogo de Josep Fontana
Crítica, Barcelona 2003
559 pàgines

Acabo de volver de una plácida estancia de un par de semanas en un blanco y hermoso pueblo de Badajoz, la tierra de Dulce Chacón, la escritora tristemente desaparecida que rememoró de forma extraordinaria en otro texto "las trece rosas". Para ese tramo estival mi libro de cabecera ha sido este texto de investigación histórica, excelentemente documentado, que representa la memoria colectiva de una carnicería salvaje. Espinosa es un historiador que pertenece a ese grupo de investigadores que han convertido el estudio de la guerra civil en un objetivo primordial

para recordar la memoria de la represión franquista, una memoria que, como diría el propio Fontana parafraseando a Espinosa, trata de ocultar cómo la naturaleza de la violencia fascista iba dirigida de manera precisa a exterminar a los elementos articuladores de la sociedad republicana, políticos, sindicalistas y maestros, entre muchos otros. Valga un botón de muestra: "Una de las acciones más celebradas de aquellos días fue realizada por dos fascistas locales, quienes se acercaron en coche a Trujillanos cuando todavía no había sido ocupado y secuestraron a una de las maestras de Villafranca, que se encontraba allí de vacaciones, y a su padre. La maestra, Catalina Rivera Recio –condenada a la última pena (...) por haberse declarado en rebeldía contra el Ejército salvador de nuestra querida Patria–,

fue asesinada poco después. Su domicilio fue saqueado y su máquina de coser Singer pasó a manos de la Falange. De ella, como de tantos maestros sacrificados, se contará después el viejo cuento de que encerraba

La maestra fue asesinada, su domicilio saqueado y su máquina de coser Singer pasó a manos de la Falange

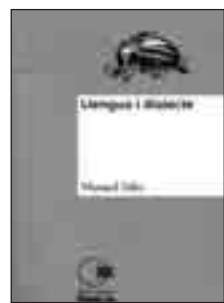
a los niños en un cuarto oscuro y les decía que pidieran a Dios que les sacara de allí, tras lo cual, y vistos los resultados, concluía: "Ahora pídeselo a la maestra..." (pág. 34).

Escrit Avui

Bridget A. Barnett, Steven M. York
El sentido común en la educación de los más pequeños
Narcea. Madrid 2005. 197 pàgs.

La parella d'educadors que han escrit aquestes pàgines promouen el programa *Common Sense Parenting* que inclou distints mètodes docents en l'ensenyament infantil i que ha servit de base per a redactar aquestes pàgines. El llibre dona respostes al difícil equilibri entre l'afecte i la disciplina en l'educació dels més menuts. L'objectiu, afirmen els autors, és aplicar el sentit comú dels docents i les famílies en la tasca formativa per tal de fixar expectatives raonables basades en l'edat, el desenvolupament i la capacitat dels xiquets i les xiquetes. El text insisteix en la importància que tenen per a la tasca educativa tant l'amor com la comunicació.

Manuel Sifre
Llengua i dialecte
Bromera. Alzira 2005. 121 pàgs.

Hi ha conceptes complexos carregats de connotacions i que solen tindre una història llarga darrere. Aquest darrer lliurament de la col·lecció "Essencial" d'Edicions Bromera fa una aproximació als conceptes de llengua i dialecte des d'una perspectiva contemporània. De manera específica es repassa, amb una atenció especial a la situació del valencià, la gestació de les varietats lingüístiques que avui considerem llengües i quina és la relació que mantenen amb els dialectes. Manuel Sifre és doctor en filologia catalana i professor de la Universitat Jaume I de Castelló. La seua activitat investigadora se centra en la flexió verbal.

Rosa Galofre, Nieves Lizán
Una escuela para todos
De la Torre. Madrid 2005. 205 pàgs.

Han passat dues dècades que l'escola va començar a integrar l'alumnat amb discapacitats. Molts docents i moltes escoles van permetre la generalització d'una primera resposta educativa a les necessitats especials dels centres ordinaris. Les dues pedagogues autores del llibre repassen la trajectòria normativa i les modalitats de resposta a les necessitats especials des d'una concepció de la discapacitat centrada en les persones, en cadascuna de les persones. Text d'interès per a estudiants, psicopedagogs, mestres i col·lectius conscients que per a avançar a la societat no hi caben les exclusions. Conté referències bibliogràfiques i enllaços a Internet.

AA.DD.
Pueblos. Revista de información y debate
Núm. 16, juny. Madrid 2005.

Especial sobre "La educación en el siglo XXI: retos y perspectivas", coordinat per José A. Antón, autor del treball sobre cultura laica. Xavier Lluch, sobre els projectes interculturals a l'escola planteja el perill de "separar el debat sobre la diversitat cultural de la lluita contra la marginació i la pobresa". Jaume Carbonell reflexiona sobre les polítiques i les reformes educatives i denuncia el condicionament de l'economia neoliberal en les polítiques educatives de l'esquerra. Leslie Toledo adverteix de que "l'educació no canvia el món: pot i cal que canvie les persones i aquestes sí canvien el món" (www.revistapueblos.org).

Francesc Imbernón (coord.)
Vivències de mestres.
Graó. Barcelona 2005. 141 pàgs.

Distints professionals de diverses etapes educatives escriuen relats sobre l'ofici d'ensenyar. Parlen en primera persona sobre les pràctiques que més els impressionen, amb la intenció explícita de compartir aquestes vivències amb els lectors eventuals, companys i companys de treball. Sensacions, emocions, pensaments i històries de vida serveixen per a acostar-nos a la dimensió personal i subjectiva del mestre, amb l'inevitable vessant emocional que experimenta quan es viu l'escola com un compromís. El llibre hauria de provocar més reflexions en aquests registres, pràctiques encara inusuals en una professió que sol escriure poc d'ella mateixa.

Vicent Simbor
La narrativa catalana del S. XX
Bromera. Alzira 2005. 125 pàgs.

Coeditat amb l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, aquest volum presenta una panoràmica de conjunt sobre la narrativa catalana del segle passat. Vicent Simbor, catedràtic de filologia a la Universitat de València i expert en narratologia i en literatura contemporània, presenta distints elements que serveixen per a contextualitzar les obres literàries en el seu marc històric, social i cultural. Amb un enfocament de síntesi, l'autor disposa les diferents fases de l'evolució de la novel·la i el conte en l'àmbit lingüístic de la llengua catalana. El llibre serveix de referència per a la percepció organitzada i seqüenciada d'aquest vast conjunt textual.

EL I FÒRUM SOCIAL IBÈRIC PER L'EDUCACIÓ (FSIPE) MARCA UNA FITA PER A FER POSSIBLE UNA ALTRA EDUCACIÓ

Somniar i contruir una nova educació

Leslie Toledo

Del 29 d'octubre a l'1 de novembre es va realitzar a la ciutat de Còrdova el I Fòrum Social Ibèric per l'Educació (FSIPE) dels pobles i nacions de l'Estat espanyol i Portugal. Més de 1.400 persones que qüestionen el model social neoliberal i que no han perdut la capacitat de somiar que un món millor és possible i una altra educació és necessària hi van poder dialogar amb la certesa que potser l'educació no canvia el món, però que sí pot canviar les persones. I les persones són les que han de canviar el món.

El FSIPE sorgeix d'aquest desig. De persones, organitzacions, moviments socials que col·lectivament cerquen respostes a la globalització neoliberal. Però, contràriament a les maneres tradicionals de fer política i d'exercir el poder, ho fan a través de xarxes solidàries on la trobada, el diàleg, el debat i la col·laboració són elements centrals. És la reinvençió del poder, ara estructurat horitzontalment i que treballa amb l'autoorganització de la societat civil convertida en protagonista ja que els partits, els governs i les empreses tan sols són convidats a participar-hi. Aquesta distinció també es dona en tres eixos claus: l'organitzatiu (conèixer-nos, aprendre junts, enfortir-nos); el polític-reflexiu (descobrir el sentit històric de les pròpies experiències); i el prospectivo/utòpic (realimentar l'esperança, guanyar lucidesa i força per a la lluita).

Més de cent organitzacions de l'Estat espanyol i de Portugal es van involucrar en la construcció —en molts casos conjunta— de seminaris, tallers, exposicions i activitats culturals autogestionades. En les conferències, els debats temàtics i les taules de diàlegs van interviure vora de 70 ponents dels dos països i d'altres pobles d'Europa, Amèrica Llatina i Àfrica. Hi van estar representats segments diversos de la comunitat escolar: mares i pares, professorat, estudiants, personal no docent; escoltes, associacions, universitats, sindicats, moviments pedagògics, moviments socials diversos, ONGs, etc.

STEPV i la Confederació de STEs van jugar un paper destacat en el Fòrum. Des del País Valencià van nàixer la iniciativa i els primers esforços per a construir el FSIPE i de la Confederació de STEs l'aposta decidida per impulsar-lo. Els STEs van posar al servei de l'organització totes les seues infraestructures i les persones per a materialitzar el projecte. Entre els assistents, després d'Andalusia, el País Valencià va ser la delegació amb major presència.

En el marc de les activitats paral·leles al Fòrum, els carrers de Còrdova van acollir la Marxa per l'Educació Pública i Democràtica, que va reunir més de 3.000 participants en una manifestació pacífica, lúdica i alhora pedagògica, una marxa protagonitzada per la diversitat cultural. En la marxa es van sentir les distintes llengües presents en el FSIPE, amb cançons i consignes de lluita i d'unitat presents al llarg de la trobada. Des del País Valencià, la Nova Muixeranga d'Algemesí —que a més de recuperar aspectes tradicionals

incorpora dones en la seua colla— va animar el trajecte amb balls, torres humanes, pujades i figures. La Muixeranga es va convertir alhora en símbol d'un poble que reconeix la diversitat cultural dels altres pobles ibèrics.

Totes i tots els participants van coincidir que la primera edició del FSIPE mostra el camí per a avançar cap a una educació necessària per a un altre món possible. El Fòrum indi-

El FSIPE sorgeix del desig de persones, organitzacions, moviments socials que cerquen respostes a la globalització neoliberal

ca la senda de les lluites pel dret universal a l'educació pública, laica i democràtica, i contra la mercantilització de l'ensenyament. Però el Fòrum pretén anar més enllà i reconèixer les lluites històriques, construir espais nous i aplicar en la pràctica els acords de la Carta de Còrdova. El Fòrum vol convertir-se en un moviment en formació i renovació constant, pretén que totes els vessants i tendències progressistes del camp educatiu hi troben un lloc i una visibilitat i que puguen seguir intercanviant aportacions amb altres experiències i projectes. En aquesta direcció, la segona edició del FSIPE se celebrarà a Portugal, en una data i un lloc encara per definir.

Per a superar les fronteres i les distàncies el Fòrum seguirà cercant aprendre més enllà, com diu el professor Chico Alencar: *"saber que és tan veritat que la menor distància entre dos punts és una línia recta com que allò que redueix la distància entre dues persones és el riure i la llàgrima"*.

Més informació del FSIPE (ponències, programació, notes de premsa, Carta de Còrdova...): <http://www.fsipe.org>

Instantànies de les activitats al Fòrum Social Ibèric celebrat a Còrdova. / J. BLANCO - A. SANSANO

Carta de Còrdova

Vivim una situació mundial en què la racionalitat instrumental dominant, pel que fa a la construcció de la ciència i de la tècnica, dona cobertura i legitimitat a la mercantilització de l'educació, dels nostres somnis i de les nostres vides. Però, si "un altre món és possible", "una altra educació és necessària".

Inscrit en l'orientació de la Carta de Principis del Fòrum Social Mundial i del Fòrum Mundial d'Educació, el Fòrum Social Ibèric Per l'Educació es configura en la preocupació contrahegemònica de convocar a una centralitat d'una educació emancipadora, com a determinant en la reinterpretació de l'actual conjuntura històrica, a favor de la justícia social, de la igualtat i de la solidaritat. En resposta a la mundialització de l'agressió neoliberal, l'acció local en el camp educatiu, en oposició a totes les formes d'alienació, no pot perdre el sentit planetari.

El Fòrum Social Ibèric Per l'Educació s'afirma:

Pel dret universal a una educació pública, gratuïta i laica, de la més

alta qualitat, compromesa amb un projecte emancipatori, desestabilitzador d'un ordre mundial que, en l'àmbit local, manté l'opressió i la injustícia.

Per una educació que allibere el concepte de "educació al llarg de tota la vida" de l'apropiació i recuperació capitalista que torna funcional als dissenys neoliberals.

Per una educació que no es conforma amb les desigualtats socials, que no són d'origen natural sinó una construcció social i, per tant, eliminables.

Per una educació formal i no formal que s'afirma contra totes les formes d'exclusió i es reflecteix en la singularitat dels subjectes i de les comunitats en la consideració de la diversitat de gèneres, d'ètnia, de cultura i d'orientació sexual.

Per una escola pública que no siga lloc d'aprenentatge de la servitud i sí de la promoció de subjectes solidaris i que rehabiliti el dret a l'inconformisme i a la indignació.

Per una formació dels agents educatius en què es reconega la seua determinant influència en les polítiques educatives i en la política

en general, capaç de qüestionar la trivialització i la carta de naturalesa que adquirixen les relacions humanes basades en la competició exacerbada i la violència material i simbòlica que una educació, feta mercaderia, desplega dins de si.

Per una educació que traga a la llum el sentit d'una ciutadania global com un camp de lluita per la justícia i la pau.

En conseqüència, la primera edició del FSIPE proposa, en la seua declaració final:

Trobar i articular formes de lluita col·lectiva conseqüents contra la privatització de tots els servicis públics vinculats a l'educació.

Denunciar l'efecte de currículums que no inclouen a tots i a totes i que transformen les diferències en desigualtats.

Exigir que els governs de l'Estat Espanyol i Portugal retiren la seua firma de l'Acord General sobre Comerç dels Servicis, els apartats referits a la privatització dels servicis públics, entre ells educació i sanitat.